

ЗАКОН

О ЕЛЕКТРОНСКОМ ФАКТУРИСАЊУ

I. УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет закона

Члан 1.

Овим законом уређују се издавање, слање, пријем, обрада, чување, садржина и елементи електронских фактура, у трансакцијама између субјеката јавног сектора, између субјеката приватног сектора, односно између субјекта јавног и субјекта приватног сектора и друга питања која су од значаја за електронско фактурисање.

Значење појединих појмова

Члан 2.

Поједини појмови употребљени у овом закону имају следеће значење:

1) „трансакција” је трансакција са накнадом, односно трансакција без накнаде између субјеката јавног сектора, између субјеката приватног сектора, односно између субјекта јавног сектора и субјекта приватног сектора, која се односи на испоруку добара, односно пружање услуга, укључујући и авансно плаћање;

2) „субјект јавног сектора” означава општи ниво државе у смислу закона који уређује буџетски систем, односно јавно предузеће у смислу закона који уређује јавна предузећа, које није обухваћено општим нивоом државе;

3) „субјект приватног сектора” је обвезник пореза на додату вредност, осим субјекта јавног сектора;

4) „добровољни корисник система електронских фактура” је обвезник пореза на приход од самосталне делатности у смислу закона који уређује порез на доходак грађана и обвезник пореза на добит правних лица у смислу закона који уређује порез на добит правних лица, осим субјекта јавног и приватног сектора, који се у складу са овим законом пријавио за коришћење система електронских фактура и на којег се сходно примењују одредбе овог закона које се примењују на субјекта приватног сектора;

5) „електронска фактура” је захтев за исплату по основу трансакција са накнадом, сваки други документ који утиче на исплату, односно висину исплате, фактура која се издаје за промет без накнаде, као и примљене авансе, који су издати, послати и примљени у структурираном формату који омогућава потпуно аутоматизовану електронску обраду података преко система електронских фактура;

6) „централни информациони посредник” је надлежна јединица, у оквиру министарства надлежног за послове финансија, која води регистар информационих посредника, управља системом електронских фактура и одговорна је за његово функционисање;

7) „информациони посредник” је правно лице кога, после добијене сагласности министарства надлежног за послове финансија, субјект јавног сектора може у складу са уговором ангажовати за услуге издавања, евидентирања, обраде, слања и примања електронских фактура и пратеће документације, а субјект приватног сектора и добровољни корисник система електронских фактура може у складу са уговором ангажовати за услуге

издавања, евидентирања, обраде, слања, примања и чувања електронских фактура и пратеће документације;

8) „систем електронских фактура” је информатичко-технолошко решење којим управља централни информациони посредник и преко кога се врши слање, пријем, евидентирање, обрада и чување електронских фактура;

9) „систем за управљање фактурама” је систем за управљање пословним процесима, односно пословним процесима верификације фактура од стране субјекта јавног сектора са више нивоа сагласности, а који не поседују свој систем или део система за управљање фактурама;

10) „издавалац електронске фактуре” је субјект приватног сектора и добровољни корисник система електронских фактура, који непосредно издаје, шаље и чува електронску фактуру, преко система електронских фактура, односно у чије име информациони посредник у складу са уговором издаје, шаље и чува преко система електронских фактура електронску фактуру, као и субјект јавног сектора, који непосредно издаје, шаље и чува електронску фактуру, преко система електронских фактура, односно у чије име информациони посредник у складу са уговором издаје и шаље електронску фактуру, преко система електронских фактура;

11) „прималац електронске фактуре” је субјект јавног сектора, субјект приватног сектора и добровољни корисник система електронских фактура, који прима електронску фактуру преко система електронских фактура, односно у чије име информациони посредник у складу са уговором прима електронску фактуру, преко система електронских фактура;

12) „европски стандард електронског фактурисања” је стандард донет од стране Европског комитета за стандардизацију (ЦЕН) на основу налога Европске комисије;

13) „српски стандард електронског фактурисања” представља стандард донет од стране националног тела за стандардизацију у Републици Србији.

Обавеза издавања електронске фактуре

Члан 3.

Обавезу издавања електронске фактуре имају:

- 1) субјекти приватног сектора по основу међусобних трансакција;
- 2) субјект приватног сектора по основу трансакције са субјектом јавног сектора;
- 3) субјект јавног сектора по основу трансакције са субјектом приватног сектора;
- 4) субјекти јавног сектора по основу међусобних трансакција;
- 5) порески пуномоћник страног лица у Републици Србији, у смислу прописа којима се уређује порез на додату вредност, по основу трансакција са субјектима приватног и јавног сектора.

Изузетно од става 1. овог члана, обавеза издавања електронске фактуре не постоји за:

- 1) промет на мало и примљени аванс за промет на мало у складу са законом који уређује фискализацију;
- 2) уговорну обавезу усмерену према корисницима средстава из међународних оквирних споразума;

3) набавку, модернизацију и ремонт наоружања и војне опреме, набавку безбедносно осетљиве опреме, као и са њима повезаним набавкама добара и услуга.

Посебна обавеза електронског евидентирања обрачуна пореза на додату вредност

Члан 4.

Обавезу електронског евидентирања обрачуна пореза на додату вредност у систему електронских фактура има порески дужник у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност, који је обвезник пореза на додату вредност, као и субјект јавног сектора, правно лице, односно предузетник који није обвезник пореза на додату вредност, осим:

1) обвезника пореза на додату вредност за промет добара и услуга које је извршио, укључујући и примљени аванс за тај промет, за који издаје електронску фактуру у складу са овим законом;

2) пореског дужника за увоз добара.

За промет на мало и примљени аванс за промет на мало у складу са законом којим се уређује фискализација, који врши обвезник пореза на додату вредност, постоји обавеза евидентирања обрачуна пореза на додату вредност у систему електронских фактура из става 1. овог члана искључиво ако за тај промет, укључујући и примљени аванс, не постоји обавеза издавања фискалног рачуна у складу са законом којим се уређује фискализација.

Електронско евидентирање обрачуна пореза на додату вредност из става 1. овог члана врши се појединачно, по свакој обавези, а из става 2. овог члана збирно, за све обавезе, исказивањем података о основици и обрачунатом порезу на додату вредност, посебно по пореским стопама.

Изузетно од става 1. овог члана, обавезу електронског евидентирања обрачуна пореза на додату вредност у систему електронских фактура има и обвезник пореза на додату вредност за промет добара и услуга који врши без накнаде, за који је порески дужник у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност, ако за тај промет не издаје рачун у складу са тим законом.

Обавеза електронског евидентирања обрачуна пореза на додату вредност у име лица из ст. 1. и 2. овог члана може се уговором пренети информационом посреднику.

Електронско евидентирање обрачуна пореза на додату вредност у систему електронских фактура врши се за порески период у року за подношење пореске пријаве, у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност.

Актом министра надлежног за послове финансија ближе се уређују начин и поступак електронског евидентирања обрачуна пореза на додату вредност у систему електронских фактура.

Систем електронских фактура

Члан 5.

Систем електронских фактура обавезно користе субјект јавног сектора и субјект приватног сектора у складу са чл. 3. и 4. овог закона.

Субјект јавног сектора приступа и користи систем електронских фактура за издавање, слање, пријем и чување електронских фактура.

Субјект приватног сектора приступа и користи систем електронских фактура за издавање, слање, пријем и чување електронских фактура, непосредно или преко информационог посредника.

Изузетно од става 1. овог члана, добровољни корисник система електронских фактура може приступити и користити систем електронских фактура за издавање, слање, пријем и чување електронских фактура, непосредно или преко информационог посредника.

Добровољни корисник система електронских фактура може да се пријави за коришћење система електронских фактура приступањем систему електронских фактура на начин прописан овим законом.

У случају из става 5. овог члана, добровољни корисник система електронских фактура је у обавези да користи систем електронских фактура у текућој и наредној календарској години.

Коришћење података који су доступни у систему електронских фактура дозвољено је у складу са законом.

Актом министра надлежног за послове финансија ближе се уређују начин приступања и коришћења система електронских фактура, као и коришћења података у смислу става 7. овог члана.

II. ЕЛЕКТРОНСКА ФАКТУРА

Стандарди електронског фактурисања

Члан 6.

Електронска фактура у смислу овог закона издаје се и прима у складу са српским стандардом електронског фактурисања.

Систем електронских фактура омогућава непосредан пријем електронских фактура издатих у складу са европским стандардом електронског фактурисања по основу трансакције у којој се као издавалац електронске фактуре јавља страном лице, а као прималац електронске фактуре субјект јавног сектора, а свим примаоцима електронских фактура омогућава пријем електронских фактура преко информационог посредника, у складу са уговором.

Усклађеност електронске фактуре са српским стандардом електронског фактурисања из става 1. овог члана подразумева да електронска фактура садржи основне елементе из члана 7. овог закона, као и да је у складу са форматом и другим елементима српског стандарда електронског фактурисања.

Усклађеност електронске фактуре са европским стандардом електронског фактурисања из става 2. овог члана подразумева да електронска фактура садржи основне елементе европског стандарда електронског фактурисања, као и да је у складу са форматом као и другим елементима европског стандарда електронског фактурисања.

Министар надлежан за послове финансија ближе уређује начин примене стандарда електронског фактурисања.

Основни елементи електронске фактуре

Члан 7.

Електронска фактура уобичајено садржи:

- 1) назив, адресу, порески идентификациони број и матични број издаваоца електронске фактуре;
- 2) пословни рачун издаваоца електронске фактуре;

- 3) назив, адресу и порески идентификациони број и матични број примаоца електронске фактуре;
- 4) пословни рачун примаоца електронске фактуре;
- 5) редни број, датум и место издавања електронске фактуре;
- 6) датум испоруке добара, односно пружања услуга или авансне уплате;
- 7) износ авансних плаћања;
- 8) инструкције за плаћање;
- 9) податке о врсти и количини испоручених добара или врсти и обиму услуга;
- 10) износ основице пореза на додату вредност;
- 11) пореску стопу пореза на додату вредност;
- 12) износ пореза на додату вредност који је обрачунат на основицу;
- 13) укупан износ електронске фактуре;
- 14) напомену о одредби закона којим се уређује порез на додату вредност на основу које није обрачунат порез на додату вредност;
- 15) напомену да се за промет добара и услуга примењује систем наплате.

Овај закон не утиче на примену одредаба закона којим се уређују обрачунавање и плаћање пореза на додату вредност и подзаконских аката усвојених на основу тог закона, као ни на примену одредаба закона којим се уређује рачуноводство у делу одредаба којим се уређује рачуноводствена исправа.

Актом министра надлежног за послове финансија ближе се уређују минимални садржај електронске фактуре неопходан за њено процесуирање кроз систем, случајеви у којима поједини елементи електронске фактуре могу бити изостављени, случајеви у којима је предвиђена обавеза исказивања додатних елемената, на основу других прописа којима се уређује издавање одређених врста фактура, као и форма и начин доставе пратеће и друге документације кроз систем електронских фактура.

Електронска фактура као веродостојна исправа

Члан 8.

Електронска фактура, у складу са законом којим се уређује поступак извршења, представља веродостојну исправу, ако је од стране издаваоца електронске фактуре или информационог посредника у његово име послата примаоцу електронске фактуре преко система електронских фактура.

III. ПОСТУПАЊЕ СА ЕЛЕКТРОНСКИМ ФАКТУРАМА

Издавање и пријем електронске фактуре

Члан 9.

Издавалац електронске фактуре дужан је да изда електронску фактуру у складу са српским стандардом електронског фактурисања.

Прималац електронске фактуре дужан је да прими електронску фактуру издату у складу са српским стандардом електронског фактурисања.

Прималац електронске фактуре који је субјект јавног сектора, дужан је да непосредно прими и електронску фактуру издату у складу са европским стандардом електронског фактурисања по основу трансакције у којој се као издавалац јавља страно лице.

Послови из ст. 1–3. овог члана који се односе на субјекте јавног сектора и субјекте приватног сектора могу се уговором поверити информационом посреднику.

Актом министра надлежног за послове финансија уређују се начин и поступак регистравања за приступ систему електронских фактура.

Прихватање и одбијање електронске фактуре

Члан 10.

Прималац електронске фактуре проверава послату електронску фактуру приступом систему електронских фактура непосредно или преко информационог посредника и прихвата је или одбија у року од петнаест дана од дана пријема електронске фактуре.

Ако прималац електронске фактуре који је субјект јавног сектора не прихвати или не одбије електронску фактуру издату од стране издаваоца електронске фактуре, непосредно или преко информационог посредника, електронска фактура се по истеку рока из става 1. овог члана сматра прихваћеном.

Ако прималац електронске фактуре који је субјект приватног сектора не прихвати или не одбије издату електронску фактуру, непосредно или преко информационог посредника, прималац ће, по истеку рока из става 1. овог члана, бити поново обавештен да је електронска фактура издата.

Ако прималац електронске фактуре из става 3. овог члана не прихвати или не одбије електронску фактуру у року од пет дана од дана добијања поновног обавештења да је електронска фактура издата, електронска фактура, по истеку овог рока, сматра се одбијеном.

Електронска фактура сматра се достављеном у тренутку издавања у складу са овим законом.

Систем за управљање фактурама

Члан 11.

Служба Владе надлежна за пројектовање, усклађивање, развој и функционисање система електронске управе успоставља и управља системом за управљање фактурама.

Субјект јавног сектора који има више нивоа сагласности, а који не поседује свој систем или део система за управљање фактурама, код пословних процеса верификације електронске фактуре, може да прими електронске фактуре коришћењем система за управљање фактурама.

Актом Владе ближе се уређују начин и услови коришћења система за управљање фактурама.

Централни информациони посредник

Члан 12.

Централни информациони посредник управља системом електронских фактура и одговоран је за његово функционисање.

Централни информациони посредник води Регистар информационих посредника који су добили сагласност министарства надлежног за послове финансија.

Актом министра надлежног за послове финансија ближе се уређује начин поступања Централног информационог посредника у обављању послова из ст. 1. и 2. овог члана.

Информациони посредник

Члан 13.

За обављање послова информационог посредника потребна је сагласност министарства надлежног за послове финансија.

Министарство надлежно за послове финансија може одузети сагласност из става 1. овог члана.

Актом Владе ближе се уређују поступак и услови за давање и одузимање сагласности за обављање послова информационог посредника.

Решење министарства надлежног за послове финансија којим се даје или одузима сагласност за обављање послова информационог посредника је коначно даном доношења и против њега се може покренути управни спор.

Субјект јавног сектора послове у вези са издавањем, слањем и примањем електронских фактура може да повери информационом посреднику који поседује сагласност министарства надлежног за послове финансија.

Субјект приватног сектора послове у вези са издавањем, слањем, примањем и чувањем електронских фактура може да повери информационом посреднику који поседује сагласност министарства надлежног за послове финансија.

Обвезник електронског евидентирања из члана 4. овог закона, може да повери информационом посреднику и извршење посебне обавезе електронског евидентирања.

Однос између издаваоца електронске фактуре или примаоца електронске фактуре, са једне стране, и информационог посредника, са друге стране, уређује се уговором.

Уговором између издаваоца електронске фактуре и информационог посредника не може се предвидети одговорност информационог посредника за садржину електронске фактуре и пратеће докуменатације.

Информациони посредник је одговоран ако својим пружањем услуге издавања, евидентирања, обраде, слања, примања и чувања електронске фактуре и пратеће документације угрози безбедност и функционисање система електронских фактура.

Заштита података

Члан 14.

Информациони посредник, централни информациони посредник и субјекти овлашћени да приступају систему електронских фактура дужни су да обрађују податке о личности само у сврху одређену овим законом и штите их у складу са законом којим се уређује заштита података о личности.

Централни информациони посредник и информациони посредник дужни су да предузимају мере заштите од безбедносних ризика у складу са законом којим се уређује информациона безбедност.

Чување електронских фактура

Члан 15.

Електронска фактура издата или примљена од стране субјекта јавног сектора чува се трајно у систему електронских фактура.

Електронска фактура издата и примљена од стране субјекта приватног сектора чува се у року од десет година од истека године у којој је издата електронска фактура.

Електронска фактура издата и примљена од стране субјекта приватног сектора чува се у систему електронских фактура или у систему информационог посредника, који је ангажован за послове чувања од стране субјекта приватног сектора.

У случају спроведеног поступка стечаја, ликвидације или принудне ликвидације над информационом посредником, електронске фактуре које је информациони посредник чувао у име субјекта приватног сектора преносе се Централном информационом посреднику.

Веродостојност порекла и интегритет садржине електронске фактуре обезбеђује се од њеног издавања до истека рока до којег постоји обавеза њеног чувања.

Веродостојност порекла и интегритет садржине електронске фактуре обезбеђују се издавањем у формату прописаним овим законом, као и чувањем у формату погодном за електронско чување документа.

Субјект приватног сектора који је издао, односно примио електронску фактуру може одштампати електронску фактуру у једном или више примерака до истека рока за обавезно чување електронских фактура из става 2. овог члана, на начин који обезбеђује веродостојност порекла и интегритет садржине одштампане фактуре.

Фактура у папирном облику из става 7. овог члана сматра се аутентичном и после истека рока за обавезно чување електронских фактура из става 2. овог члана.

Актом Владе ближе се уређују услови и начин чувања електронских фактура, начин обезбеђивања веродостојности и интегритета садржине фактура у папирном облику, као и услови и начин стављања на увид електронских фактура на основу захтева надлежног органа.

IV. ИНСПЕКЦИЈСКИ НАДЗОР

Вршење и обавезе приликом вршења инспекцијског надзора

Члан 16.

Инспекцијски надзор над применом овог закона у погледу усклађености електронских фактура са српским стандардом електронског фактурисања врши министарство надлежно за послове финансија.

На питања инспекцијског надзора, која нису уређена овим законом, примењују се одредбе закона којим се уређује инспекцијски надзор.

Члан 17.

Издавалац електронске фактуре, прималац електронске фактуре, централни информациони посредник и информациони посредник дужни су да у циљу несметаног вршења инспекцијског надзора и прикупљања података од значаја за вршење инспекцијског надзора над одређеним субјектом надзора омогуће лицу које врши инспекцијски надзор, увид у податке о пословању,

пословну документацију, пратећу техничку опрему и уређаје који су у вези са обавезама прописаним законом.

V. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 18.

Новчаном казном у износу од 200.000 до 2.000.000 динара казниће се за прекршај правно лице - субјект приватног сектора, односно јавно предузеће ако:

- 1) повреди обавезу издавања електронске фактуре (члан 3. став 1);
- 2) користи податке који су доступни у систему електронских фактура у сврхе које нису прописане законом (члан 5. став 7);
- 3) не прими електронску фактуру у складу са овим законом (члан 9. ст. 2. и 3).

За прекршај из става 1. овог члана казниће се предузетник - субјект приватног сектора новчаном казном у износу од 50.000 до 500.000 динара.

За прекршај из става 1. овога члана казниће се одговорно лице правног лица - субјекта приватног сектора, односно јавног предузећа, новчаном казном од 50.000 до 150.000 динара.

Члан 19.

Новчаном казном у износу од 200.000 до 2.000.000 динара казниће се за прекршај информациони посредник који пружањем услуга издавања, евидентирања, обраде, слања, примања или чувања електронске фактуре и пратеће документације угрози безбедност и функционисање система електронских фактура (члан 13. став 10).

За прекршај из става 1. овог члана казниће се одговорно лице информационог посредника новчаном казном у износу од 50.000 до 150.000 динара.

Члан 20.

Новчаном казном у износу од 200.000 до 2.000.000 динара казниће се за прекршај правно лице - субјект приватног сектора ако не чува електронску фактуру у складу са овим законом (члан 15).

За прекршај из става 1. овога члана казниће се одговорно лице правног лица - субјекта приватног сектора новчаном казном у износу од 50.000 до 150.000 динара.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се предузетник - субјект приватног сектора - новчаном казном у износу од 50.000 до 500.000 динара.

Члан 21.

Новчаном казном у износу од 200.000 до 2.000.000 динара казниће се за прекршај издавалац електронске фактуре, прималац електронске фактуре и информациони посредник ако не омогуће лицу које врши инспекцијски надзор, у циљу несметаног вршења инспекцијског надзора и прикупљања података од значаја за вршење инспекцијског надзора над одређеним субјектом надзора, увид у податке о пословању, пословну документацију, пратећу техничку опрему и уређаје који су у вези са обавезама прописаним чланом 17. овог закона.

За прекршај из става 1. овога члана казниће се одговорно лице правног лица - субјекта приватног сектора новчаном казном у износу од 50.000 до 150.000 динара.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се предузетник - субјект приватног сектора - новчаном казном у износу од 50.000 до 500.000 динара.

VI. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Доношење прописа

Члан 22.

Подзаконски акти предвиђени овим законом донеће се у року од шест месеци од ступања на снагу овог закона.

Престанак важења одредаба других закона

Члан 23.

Одредбе члана 2. тачка 9), члана 4а ст. 1–4, члана 4б, члана 4в ст. 1, 2. и 4, члана 4г и члана 12. ст. 6–9. Закона о роковима измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама („Службени гласник РС”, бр. 119/12, 68/15, 113/17 и 91/19) и члана 8. ст. 1. и 3. Закона о изменама и допуни Закона о роковима измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама („Службени гласник РС”, број 91/19) престају да важе 31. децембра 2021. године.

Одредбе члана 8. став 2. Закона о изменама и допуни Закона о роковима измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама („Службени гласник РС”, број 91/19) и члана 9. став 3. и члана 64. став 3. Закона о рачуноводству („Службени гласник РС”, број 73/19) престају да важе даном ступања на снагу овог закона.

Почетак примене

Члан 24.

Систем електронских фактура може да користи субјект јавног сектора и субјект приватног сектора по успостављању техничко-технолошких услова.

Обавеза субјекта јавног сектора да прими и чува електронску фактуру издату у складу са овим законом, као и обавеза издавања електронске фактуре другом субјекту јавног сектора, примењују се од 1. јануара 2022. године.

Обавеза субјекта јавног сектора да изда електронску фактуру субјекту приватног сектора, у складу са овим законом, примењује се од 1. јула 2022. године.

Обавеза субјекта јавног сектора да електронски евидентира обрачун пореза на додату вредност у смислу члана 4. овог закона, примењује се од 1. јануара 2022. године.

Обавеза субјекта приватног сектора да изда електронску фактуру субјекту јавног сектора, у складу са овим законом, примењује се од 1. јануара 2022. године.

Обавеза субјекта приватног сектора да прими и чува електронску фактуру издату од стране субјекта јавног сектора, као и електронске фактуре издате од стране субјекта приватног сектора примењује се од 1. јула 2022. године.

Одредбе овог закона које се односе на обавезу издавања и чувања електронске фактуре у трансакцијама између субјеката приватног сектора примењују се од 1. јануара 2023. године.

Обавеза електронског евидентирања у вези са трансакцијама из члана 4. овог закона, осим трансакција у којима је једна од страна субјект јавног сектора, примењује се од 1. јануара 2023. године.

Ступање на снагу

Члан 25.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у одредбама члана 97. став 1. тач. 6), 11) и 17) Устава Републике Србије, према којима Република, поред осталог, уређује и обезбеђује правни положај привредних субјеката, контролу законитости располагања средствима правних лица и друге економске односе од општег интереса за Републику.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Разлози за доношење Предлога закона о електронском фактурисању (у даљем тексту: Предлог закона) јесу успостављање видљивости у погледу широког круга трансакција између субјеката јавног сектора, између субјеката приватног и јавног сектора, као и субјеката приватног сектора у систему електронских фактура, као и унапређење правне сигурности и конзистентности националног правног оквира.

Успостављање видљивости у погледу трансакција између субјеката јавног сектора, између субјеката приватног и јавног сектора, као и субјеката приватног сектора у систему електронских фактура биће постигнуто фазним увођењем обавезног, а у појединим случајевима факултативног режима издавања електронских фактура, као и увођењем обавезног режима електронског евидентирања обрачуна пореза на додату вредност у систему електронског фактурисања.

Кроз прописивање обавезе електронског евидентирања у систему електронских фактура постаће видљива свака обавеза обрачунавања пореза на додату вредност, што омогућава контролу и увид у оне трансакције у погледу којих не постоји обавеза електронског фактурисања. На тај начин, значајно ће се допринети умањењу јаза код пореза на додату вредност и умањењу ризика од пореске евазије, као и повећању успешности наплате пореза.

Овим законом такође се предвиђа одређивање круга субјеката овлашћених за приступ и коришћење података који су доступни у систему електронских фактура, као и услови и начин под којима датим подацима могу да приступају одређени субјекти са јавним овлашћењима.

Предвиђено је унапређење режима чувања електронских фактура, што ће бити постигнуто одредбама које предвиђају њихово чување у предвиђеном електронском формату у систему електронских фактура, или, у одређеним случајевима, код информационог посредника.

На овај начин преваходно се остварује уштеда у времену потребном за манипулисање фактурама, будући да је уклоњена потреба за издавањем, зазимањем и чувањем фактура у папирном облику. Поред тога, одредбе о електронском архивирању довешће до временских уштеда, будући да таква претрага, по правилу, захтева мање времена од претраживања папирних архива. Такође, правној сигурности ће допринети решење из Предлога закона којим се предвиђа да се веродостојност порекла и интегритет садржине електронске фактуре обезбеђују између осталог и чувањем у формату погодном за електронско чување документа.

Унапређење транспарентности, правне сигурности и конзистентности националног правног оквира који регулише област електронског фактурисања

биће постигнуто доношењем посебног закона који регулише област електронског фактурисања.

У прилог одлуке да се предложи доношење новог закона који би искључиво регулисао област електронског фактурисања говори и то што би у супротном обимне измене Закона о роковима измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама („Службени гласник РС”, бр. 119/12, 68/15, 113/17 и 91/19) могле бити у супротности са одредбама Јединствених методолошких правила за израду прописа. Такође, оваквим приступом одговориће се на најбољи могући начин на шири локални контекст у којем је уобичајено да се осетљива и сложена питања од великог значаја регулишу посебним законом. Најзад, конзистентност националног правног оквира у делу који се односи на електронске фактуре била би озбиљно нарушена и угрожена уколико би се режим електронског фактурисања који се примењује у погледу трансакција између субјеката приватног сектора регулисао различитим правним актом у односу на режим који се примењује у погледу трансакција у којима као једна од страна учествује субјект јавног сектора. У Предлогу закона предвиђена су различита одступања од обавезног режима електронског фактурисања. На првом месту, у погледу појединих трансакција, није уведена обавеза електронског фактурисања. Поред тога, обавеза електронског фактурисања у трансакцијама између субјеката приватног сектора такође трпи ограничења, будући да би неограничено постављена обавеза електронског фактурисања између свих субјеката приватног сектора представљала превелико удаљавање у погледу транспонованја Директиве 2014/55/EУ. У том контексту, битно је да се надлежни органи ЕУ у случају Италије нису позитивно изјаснили у погледу увођења неограничене обавезе електронског фактурисања, која би укључивала и мале обвезнике. Стога се у Предлогу закона наилази на примереније, односно пажљиво одмерено решење према којем се ова обавеза ограничава искључиво на обвезнике пореза на додату вредност, док се другим приватним субјектима пружа могућност да се добровољно определе за издавање електронских фактура.

Регулисање режима електронског фактурисања у складу са примерима добрих европских пракси, због обима, такође указује на потребу израде новог закона који би био искључиво посвећен материји електронског фактурисања. Дванаест држава чланица ЕУ је Директиву 2014/55/EУ транспоновало усвајањем новог закона који посебно уређује дату област, док је четрнаест држава чланица Европске уније, ослањањем на своје уобичајене законодавне праксе, транспоновало директиву приступајући изради правних аката другачијег карактера. Смернице Европског форума више заинтересованих страна о е-фактурисању (ЕМСФЕИ-а) за преношење и примену наведене директиве упућују на потребу за транспонованњем ове директиве у форми посебног закона, а не искључиво у облику подзаконског акта.

Прописивање нових правних и техничких захтева које електронска фактура треба да испуњава у смислу Директиве 2014/55/EУ – из разлога што Закон о роковима измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама не садрже за сада дефиниције електронске фактуре које су усклађене са наведеном директивом.

Решење Предлога закона којим се предвиђа да се електронска фактура издаје у структурираном електронском формату који омогућава њену аутоматску обраду, као и да електронски потпис не представља њен нужан део свакако ће допринети уштеди у времену и стога посредно и остваривању циљева Директиве 2011/7/EУ о борби против кашњења у плаћању у комерцијалним трансакцијама. Истовремено, могућност њене аутоматске обраде позитивно ће се одразити на безбедност функционисања система

електронских фактура. Даље, у циљу обезбеђивања стандарда интероперабилности у прекограничним набавкама и трговини, Предлогом закона се предвиђа обавеза субјеката јавног сектора да приме електронску фактуру која је издата од страног лица у складу европским стандардом електронског фактурисања. Такође, захтевањем структурираног електронског формата у погледу сваке електронске фактуре, као и прописивањем српског стандарда електронског фактурисања обезбеђује се успостављање интероперабилности на националном нивоу. Интеоперабилност у оба случаја доводи до умањења административних оптерећења, остваривања финансијских и временских уштеда и умањења сложености поступка електронског фактурисања.

Актуелни Закон о роковима измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама није у потпуности усклађен са Директивом 2014/55/ЕУ Европског парламента и Савета од 16. априла 2014. године о електронском фактурисању у јавним набавкама како у погледу захтева које електронска фактура треба да испуњава, тако и у погледу увођења обавезе за јавне наручиоце и наручиоце да приме електронске фактуре које су издате у складу са захтевима предвиђеним датом директивом. Из наведеног произилази потреба за даљом хармонизацијом домаћег законодавства у овој области са правним тековинама ЕУ. Поменута директива представља основ за уређење области електронског фактурисања у јавним набавкама, тако што превасходно предвиђа правне и техничке захтеве које електронска фактура треба да испуњава да би се обезбедила интероперабилност стандарда у прекограничним набавкама и трговини.

Наиме, одсуство поменуте интероперабилности негативно се одражава на правну сигурност и намеће додатне оперативне трошкове привредним субјектима који користе електронске фактуре у прекограничним трансакцијама, и доводи до прекомерне сложености поступка електронског фактурисања. Најзад, Директива 2014/55/ЕУ наводи као додатне значајне погодности електронског фактурисања то што се њиме омогућава државама чланицама, јавним наручиоцима, наручиоцима и привредним субјектима да остваре уштеде, позитиван утицај на животну средину као и да доведу до умањења административних оптерећења.

Ове погодности електронског фактурисања детаљније објашњавају Уједињене нације и ОЕЦД у својим документима. У њима се најпре прецизира да се финансијска уштеда остварује тако што приликом издавања, слања и архивирања електронских фактура не постоје трошкови транспорта. Даље се објашњава да до временских уштеда код електронског фактурисања долази пре свега због бржег процеса њиховог слања (и достављања), као и у ситуацијама када је потребно исправити евентуалне грешке настале на самој фактури, или пронаћи електронски архивирани фактуре, будући да то правилу захтева мање времена од претраге папирних архива. Такође, електронско фактурисање омогућава уштеду простора будући да електронске фактуре није потребно ни издавати ни чувати у папирном облику. Најзад, поменуте организације у својим документима указују да електронско фактурисање доприноси безбедности целокупног процеса фактурисања будући да умањује ризик од губитака докумената, као и да позитивно утиче на ефикасност наплате пореза и смањења пореског јаза, нарочито у области пореза на додату вредност.

Директива 2014/55/ЕУ подводи се под Поглавље 5: Јавне набавке. Поред тога, на потребу њеног преношења у национално законодавство указује се изричито и у националном документу јавне политике под називом „Програм развоја електронске управе у Републици Србији за период од 2020. до 2022.

године са Акционим планом за његово спровођење“. У датом програму се наводи и потреба за уважавањем Талинске декларације и принципа које она садржи у погледу кориснички оријентисаног приступа пројектовању и пружању електронских услуга, укључујући горенаведен принцип „интероперабилности као стандарда“. Одредбе Директиве 2014/55/ЕУ управо одражавају начела из Талинске декларације чије се спровођење у национално законодавство предвиђа Програмом.

III. САДРЖИНА ЗАКОНА - ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Материја Предлога закона подељена је у шест поглавља.

Поглавље I. Уводне одредбе (чл. од 1. до 6. Предлога закона)

Садржи одредбе којима се утврђује предмет уређивања овог закона, одредбе којима се дефинишу основни појмови, одредбе којима се уређују обавезе електронског фактурисања и електронског евидентирања, као и одредбе које појашњавају која лица имају обавезу или могућност коришћења система електронских фактура као и фазно увођење режима коришћења система електронских фактура.

Чланом 1. утврђује се предмет уређивања овог закона.

Члан 2. садржи дефиниције главних појмова као што су: трансакција, субјект јавног сектора, субјект приватног сектора, електронска фактура, централни информационални посредник, информационални посредник, систем електронских фактура, систем за управљање фактурама, издавалац електронске фактуре и прималац електронске фактуре,

Закон уређује и дефиницију европског стандарда електронског фактурисања који је донет од стране Европског комитета за стандардизацију (ЦЕН), а на основу налога Европске комисије, као и српског стандарда електронског фактурисања донетог од стране националног тела за стандардизацију у Републици Србији.

Одредбама члана 3. прописана је обавеза електронског фактурисања у трансакцијама између субјеката јавног сектора, између субјеката приватног сектора, односно између субјеката јавног и субјеката приватног сектора, као и изузеци који се односе на промет добара и услуга на мало, промет добара и услуга који се финансира из средстава међународних оквирних споразума и др. Обавеза електронског фактурисања се односи на све трансакције између субјеката приватног и јавног сектора (у даљем тексту: *B2G* трансакције), када се са једне стране јављају правна лица и предузетницима који су обвезници пореза на додату вредност у смислу закона који уређује порез на додату вредност, а као друга страна субјект јавног сектора, као и на трансакције између правних лица, односно предузетника (у даљем тексту: *B2B* трансакције), у случају када је и издавалац и прималац електронске фактуре обвезник пореза на додату вредност. Разлог за увођење обавезности режима електронског фактурисања у *B2B* трансакцијама јесте усмереност ка смањењу ПДВ јаза. Прописане одредбе представљају пажљиво одмерено избалансирано решење према којем се обавеза електронског фактурисања односи једино на обвезнике ПДВ, док други субјекти приватног сектора који имају обавезу издавања фактура у складу са посебним законима, имају могућност али не и обавезу да користе систем електронског фактурисања и издају или примају електронске фактуре.

Одредбама члана 4. прописана је обавеза електронског евидентирања обрачуна пореза на додату вредност у систему електронског фактурисања како у трансакцијама уз накнаду, тако у трансакцијама без накнаде. Увођење обавезе електронског евидентирања обрачуна пореза на додату вредност има за циљ да учини видљивим у систему електронских фактура, сваку обавезу обрачунавања ПДВ која за субјекте на које се овај закон примењује постоји у складу са законом који уређује порез на додату вредност, када су у питању трансакције за које већ није прописана обавеза електронског фактурисања. Обавеза електронског евидентирања постоји и у случају када се прималац електронске фактуре сматра пореским дужником у смислу закона који уређује порез на додату вредност, у трансакцијама у којима се као издавалац електронске фактуре јавља страно лице које се није евидентирало за обавезу плаћања ПДВ у Републици Србији..

Члан 5. уређује која лица имају обавезу коришћења система електронских фактура за потребе издавања или примања електронских фактура, као и електронског евидентирања, као и на који начин могу приступити систему електронских фактура. Омогућено је и коришћење система електронских фактура за лица која немају обавезу издавања електронских фактура, али би им овако поједностављена процедура издавања фактура олакшала пословање. Предвиђена је могућност да се систему електронских система приступи директно, или да се за ове потребе ангажује посебно лице (информациони посредник) које има сагласност министра за послове финансија за обављање послова издавања, евидентирања, обраде, слања, примања и чувања електронских фактура и пратеће документације посредством система електронских фактура. Такође, даје се овлашћење министру надлежном за послове финансија да ближе уреди који субјекти, који нису обухваћени чл. 4 и 5. закона, су овлашћени за приступ и коришћење података доступних у систему електронских фактура у сврхе које су прописане овим законом.

Поглавље II. Електронска фактура (чл. од 6. до 8. Предлога закона)

Одредбама члана 6. уређено је да се електронска фактура издаје и прима у складу са српским стандардом електронског фактурисања. Наведена обавеза се односи на домаће обвезнике. У циљу усклађивања са Директивом о електронском фактурисању, омогућен је пријем електронских фактура издатих у складу са европским стандардом електронског фактурисања када су у питању трансакције у којој се као издавалац електронске фактуре јавља страно лице. Прописано је на који начин се обезбеђује усклађеност електронске фактуре са српским, односно европским стандардом електронског фактурисања.

Одредбама члана 7. прописани су основни елементи које електронска фактура уобичајено садржи. Приликом уређивања садржаја електронске фактуре водило се рачуна о усклађивању са другим посебним законима којима је прописана обавеза издавања рачуна. Прописана садржина електронске фактуре, као и одређени формат који ће бити ближе уређен подзаконским актом, подразумева усклађеност електронске фактуре са српским стандардом електронског фактурисања, како је предвиђено претходним чланом. Дато је овлашћење министру надлежном за послове финансија да ближе уреди случајеве у којима поједини елементи електронске фактуре могу бити изостављени, као и случајеве у којима је предвиђена обавеза исказивања додатних елемената

Одредбом члана 8. прецизира се да се електронска фактура издата посредством система електронских фактура сматра веродостојном исправом.

Поглавље III. Поступање са електронским фактурама (чл. од 9. до 15. Предлога закона)

Садржи одредбе којима се регулише издавање, примање, прихватање, одбијање и чување електронских фактура. Регулисана су и питања система за управљање фактурама, централног информационог посредника и информационог посредника, као и заштита личних података.

Одредбама члана 9. дефинише се обавезност издавања и примања електронске фактуре у складу са српским стандардом електронског фактурисања. Прималац електронске фактуре је дужан да изврши плаћање само на основу електронске фактуре издате у складу са српским стандардом, осим ако је у питању трансакција са страним лицем када је прописана обавеза примаоца да прими електронску фактуру издату у складу са европским стандардом на основу које је дужан и да изврши плаћање. Актом министра надлежног за послове финансија ближе се уређују начин и поступак регистрација за приступ систему електронских фактура.

Сагласно члану 10. уређује се начин поступања са електронском фактуром уколико прималац електронске фактуре не прихвати или не одбије исту у року од осам дана од пријема електронске фактуре. Уколико субјект јавног сектора не прихвати или не одбије примљену електронску фактуру у року од осам дана, електронска фактура се сматра прихваћеном. Када су у питању субјекти приватног сектора, уколико прималац електронске фактуре не прихвати или не одбије електронску фактуру издату од стране другог субјекта приватног сектора у року од осам дана, систем електронских фактура поново обавештава примаоца електронске фактуре, и уколико иста у додатном року од три дана не буде прихваћена или одбијена, сматраће се одбијеном.

Одредбе члана 11. дефинишу и уређују коришћење система за управљање фактурама који користе одређени субјекти јавног сектора. То је систем који субјекти јавног сектора који имају више нивоа сагласности, користе код пословних процеса верификације електронске фактуре за потребе примања електронске фактуре. Актом Владе ближе се уређују начин и услови коришћења система за управљање фактурама.

Одредбама члана 12. дефинисано је да Централни информациони посредник (надлежна јединица, у оквиру министарства надлежног за послове финансија) управља системом електронских фактура и одговора за његово функционисање. Такође, води и Регистар информационог посредника који су добили сагласност министарства надлежног за послове финансија. Министру надлежном за послове финансија дато је овлашћење да ближе уреди начин поступања Централног информационог посредника.

Одредбама члана 13. уређује се пословање информационог посредника. За субјекте приватног сектора, као и друга правна лица и предузетнике који се одреде да користе систем електронских фактура, предвиђена је могућност да се послови у вези са издавањем, слањем, примањем и чувањем електронских фактура, као и послови електронског евидентирања, уговором повере информационом посреднику који поседује сагласност министарства надлежног за послове финансија. Информациони посредник је одговоран ако својим пружањем услуге издавања, евидентирања, обраде, слања, примања и чувања електронске фактуре и пратеће документације угрози безбедност и функционисање система електронских фактура. Министру надлежном за послове финансија дато је овлашћење да ближе уреди поступак и услове давања, односно одузимања сагласности за пословање информационог посредника.

Члан 14. уређује обавезе обрађивања података у складу са законима који уређују заштиту података.

Одредбе члана 15. уређују рокове и начин чувања електронских фактура. Електронске фактуре издате или примењене од стране субјекта јавног сектора чувају се у систему електронских фактура трајно. Са друге стране, електронске фактуре издате или примљене од стране субјекта приватног сектора чувају се у року од 10 година од истека године у којој је издата електронска фактура. У случају спроведеног поступка стечаја, ликвидације или принудне ликвидације над информационом посредником, електронске фактуре које је информациони посредник чувао у име субјекта приватног сектора преносе се Централном информационом посреднику. Актом Владе ближе се уређују услови и начин чувања електронских фактура, начин обезбеђивања веродостојности и интегритета садржине фактура у папирном облику, као и услови и начин стављања на увид електронских фактура на основу захтева надлежног органа.

Поглавље IV. Инспекцијски надзор (чл. 16. и 17. Предлога закона)

Садржи одредбе о инспекцијском надзору над применом овог закона и у погледу омогућавања несметаног вршења инспекцијског надзора.

Сагласно члану 16. министарство надлежно за послове финансија врши надзор у погледу усклађености електронских фактура са српским стандардом електронског фактурисања, као и у погледу утврђивања и наплате јавних прихода.

Чланом 17. уведена је обавеза омогућавања увида у податке о пословању, пословној документацији, пратећој техничкој опреми и уређајима који су у вези са обавезама прописаним овим законом лицу које врши инспекцијски надзор.

Поглавље V. Казнене одредбе (чл. од 18. до 21. Предлога закона)

Садржи одредбе којима се прописују новчане казне за учињене прекршаје.

Новчано за учињени прекршај, могу бити кажњени: обвезници који не поштују одредбе овог закона, као правно лице – субјект приватног сектора, односно јавно предузеће, предузетник, ангажовани информациони посредник, одговорно лице правног лица - субјекта приватног сектора, односно јавног предузећа, одговорено лице информационог посредника, у случају да своје обавезе не испуњавају у складу са овим законом.

Поглавље VI. Прелазне и завршне одредбе (чл. од 22. до 25. Предлога закона)

Садржи одредбе којима се успоставља континуитет са постојећом регулативом, а прописује се и време ступања на снагу одредби овог закона и престанак примене досадашње регулативе.

У члану 22. предвиђа се рок од 6 месеци од дана ступања на снагу овог закона за доношење подзаконских аката за спровођење овог закона.

У члану 23. прописује се да одредбе члана 2. тачка 9), члана 4а ст. 1–4, члана 4б, члана 4в ст. 1, 2. и 4, члана 4г и члана 12. ст. 6–9. Закона о роковима измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама („Службени гласник РС”, бр. 119/12, 68/15, 113/17 и 91/19) и члана 8. ст. 1. и 3. Закона о изменама и допуни Закона о роковима измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама („Службени гласник РС”, број 91/19) престају да

важе 31. децембра 2021. године, а да одредбе члана 8. став 2. Закона о изменама и допуни Закона о роковима измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама („Службени гласник РС”, број 91/19) и члана 9. став 3. и члана 64. став 3. Закона о рачуноводству („Службени гласник РС”, број 73/19) престају да важе даном ступања на снагу овог закона.

Одредбама члана 24. дефинишу се услови за фазно увођење режима електронског фактурисања. Прописани су рокови у којима су одређена лица дужна да отпочну са издавањем, односно примањем електронских фактура. Омогућено је коришћење система електронских фактура за све субјекте за које није предвиђена обавеза у погледу издавања или примања електронских фактура, односно електронског евидентирања обавезе обрачуна пореза на додату вредност по успостављању техничко-технолошких услова.

У члану 25. прописује се ступање на снагу овог закона.

IV. ПРОЦЕНА ИЗНОСА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона није потребно обезбедити додатна средства у буџету Републике Србије.

V. АНАЛИЗА ЕФЕКТА ЗАКОНА

1. КЉУЧНА ПИТАЊА ЗА АНАЛИЗУ ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА И ПРАВИЛНО ДЕФИНИСАЊЕ ПРОМЕНЕ КОЈА СЕ ПРЕДЛАЖЕ

Који показатељи се прате у области, који су разлози због којих се ови показатељи прате и које су њихове вредности?

Показатељи који ће се пратити у овој области биће:

- Број издатих електронских фактура укупно у систему;
- Број корисника укупно у систему.

Разлози избора ова два показатеља односе се на потребу увођења стандардизовање електронске фактуре ради лакшег пословања, убрзања пословних процеса, смањења трошкова, веће транспарентности и оперативности, што би непосредно олакшало пословање и тржишну утакмицу, а тиме и ефикаснији приватни и јавни сектор.

Усред смањења трошкова и лакшег пословања, електронско фактурисање би омогућило већем броју привредних друштава, значајне уштеде као и да послују на лакши начин.

Усред смањења трошкова и лакшег пословања, електронско фактурисање би омогућило већем броју привредних друштава, значајне уштеде као и да послују на лакши начин.

Напомињемо да је број регистрованих фактура у Централном регистру фактура по годинама:

2018. - 4.031.643

2019. - 4.765.717

2020. - 4.006.985.

Такође, омогућена је бржа и ефикаснија контрола пореске управе над учесницима на тржишту.

Статистички подаци упоредне праксе указују на већи број привредних друштава који користе електронске фактуре у односу на број привредних друштава који користе папирне фактуре.

Да ли се у предметној области спроводи или се спроводио документ јавне политике или пропис? Представити резултате спровођења тог документа јавне политике или прописа и образложити због чега добијени резултати нису у складу са планираним вредностима. Који су важећи прописи и документи јавних политика од значаја за промену која се предлаже и у чему се тај значај огледа? Да ли постоје важећи документи јавних политика којима би се могла остварити жељена промена и о којим документима се ради?

Број регистрованих организација које користе Централни регистар фактура у овом тренутку износи 96.668, од којих 12.056 чине буџетски корисници.

Увођење електронских фактура најављено је и Планом рада Владе за 2021. годину.¹

¹ План рада Владе за 2021. годину доступно на:

<https://www.srbija.gov.rs/dokument/45678/strategije-programi-planovi-.php> стр 12

Електронско фактурисање спомиње се у више докумената јавних политика:

- Национални програм за сузбијање сиве економије са Акционим планом за спровођење Националног програма за сузбијање сиве економије за период 2019-2020. године;
- Програм економских реформи за период од 2021-2023. године;
- Стратегија развоја информационог друштва у Републици Србији до 2020. године²
- Програм развоја електронске управе у Републици Србији за период од 2020. до 2022. године са Акционим Планом за његово спровођење.³
- Други релевантни стратешки документи.

У Националном програму за сузбијање сиве економије се говори о потенцијалном доприносу електронских фактура сузбијању сиве економије, истицањем да прелазак на електронске фактуре са поузданим системом доставе отвара нове могућности за ефикасније пословање пореских обвезника, као и ефикаснији надзор над плаћањем ПДВ-а. Поред напомињања на који начин ће режим електронског фактурисања допринети унапређењу порескоправних аспеката, у Националном програму се истичу даље погодности електронског фактурисања. Наиме, истиче се да ће се успостављањем „поуздане доставе фактура у систему” омогућити већа правна сигурност уговорних страна, боље извршење уговора, развој услуге факторинга и микрофинансирања малих привредних субјеката.

Програм економских реформи који је усвојен за период од 2021. до 2023. године предвиђа усвајање законодавног оквира, између осталог, као једну од својих активности које се односе на увођење обавезног електронског фактурисања.⁴

Стратегија развоја информационог друштва у Републици Србији до 2020. године указује на погодности увођења електронских рачуна, као и на предлагање оптималног начина нормирања режима електронског фактурисања. У том погледу, као основне погодности увођења електронских рачуна истиче се то да би се њима значајно смањило оптерећење администрацијом и омогућила целовитија информатичка решења у пословању, као и допринело очувању животне средине због смањења потрошње папира.⁵ Приметно је да је у Стратегији пропуштено не само да се доведе у везу интероперабилност са увођењем електронских рачуна, већ и да се изврше било каква прецизирања у погледу обухвата антиципираног режима електронског фактурисања, као и начина његовог будућег функционисања. Стратегијом се наводи да би употребу електронских рачуна требало уредити законом којим се уређује порез на додату вредност и другим законима у области финансија у складу са ЕУ директивама. Препоруке добијене анализом иду међутим у другом правцу будући да сматрају нецелисходним да се увођење комплексног и опсежног система електронског фактурисања нормира једино кроз измене наведених закона. Сprovedена је анализа усмерена на проналажење одговарајућег начина преношења Директиве о електронском фактурисању у унутрашње право Републике Србије,

² Стратегија развоја информационог друштва у Републици Србији до 2020. године, доступна на: https://mtt.gov.rs/download/3/Strategija_razvoja_informacionog_drustva_2020.pdf, 26.12.2020.

³ Програм развоја електронске управе у Републици Србији за период од 2020. до 2022. године са Акционим Планом за његово спровођење "Службени гласник РС", број 85 од 16. јуна 2020.

⁴ Програм економских реформи за период од 2020. до 2022. године, стр. 133.

⁵ Стратегија развоја информационог друштва у Републици Србији до 2020. године, стр. 17.

чији закључци говоре у прилог потребе за доношењем посебног закона који би регулисао област електронског фактурисања.⁶

Да ли су уочени проблеми у области и на кога се они односе? Представити узроке и последице проблема.

Која промена се предлаже?

Предлаже се мандаторно електронско издавање фактура само за обвезнике ПДВ-а, што би убрзало израду фактура, олакшало процес израде самих фактура од стране привредних друштава, смањило порески јаз и унапредило борбу против сиве економије од стране Пореске управе и унапредило заштиту животне средине услед смањења коришћења папира и мање емисије ЦО₂.

Да ли је промена заиста неопходна и у ком обиму?

Увођење електронских фактура у законодавни оквир, као изабрана опција, неопходно је ради хармонизације прописа Републике Србије са правним тековинама Европске уније, што представља обавезу Републике Србије према ССП-у. Такође, увођењем електронских фактура доприноси се борби против сиве економије, смањењем пореског јаза, олакшава се рад Пореске управе као и унапређује се заштита животне средине кроз смањење коришћења папирних фактура.

На које циљне групе ће утицати предложена промена? Утврдити и представити циљне групе на које ће промена имати непосредан односно посредан утицај.

- Наручиоци (јавна управа), као купци робе, радова и услуга, који примењују одредбе изабране опције;
- Привредна друштва, укључујући мала и средња предузећа (тј. добављачи), која продају радове, робу и услуге наручиоцима (тј. активни су на тржиштима јавних набавки);
- Предузећа која пружају услуге електронског фактурисања (добављачи услуга електронског фактурисања – информациони посредници).

У погледу циљних група, електронско фактурисање се може одвијати између два привредна друштва (B2B), између привредног друштва и јавног органа (B2G/G2B), као и између два јавна органа (G2G). По својој природи јавне набавке односе се на рачуне које привредно друштво (добављачи) подносе јавном органу (купци), односно B2G фактурисање.

Да ли је промену могуће остварити применом важећих прописа?

Иако се у Републици Србији тренутно не примењује режим обавезног електронског фактурисања, измене Закона о роковима мерења предвиђају значајне новине када је реч успостављању обавезе електронског фактурисања у перспективи. Наиме, изменама и допунама Закона о роковима мерења током претходних година, најпре је предмет уређивања проширен са првобитне намере спречавања кашњења плаћања у комерцијалним трансакцијама, ради правилног функционисања унутрашњег тржишта и подстицања конкурентности привреде, на обавезу регистрације фактура и других захтева за исплату у посебном систему који води државни орган, а из којих проистиче обавеза плаћања субјеката јавног сектора, као дужника у комерцијалним трансакцијама. Најзад, последњим изменама Закона о роковима мерења поново је проширен

⁶ Стратегија развоја информационог друштва у Републици Србији до 2020. године, стр. 18.

предмет уређивања овог закона, увођењем по први пут, система електронских фактура. Чињеница да се главни разлози како за доношење тако и за првобитне измене Закона о роковима измирења нису односили на електронско фактурисање, говори у прилог томе да накнадно исцрпно регулисање материје електронског фактурисања у оквиру прописа који носи назив Закон о роковима измирења не представља оптимално решење. Наиме, Закон о роковима измирења је иницијално мењан због постојања потребе да се прати обим и уредност измиревања обавеза које преузимају субјекти јавног сектора, док је најновијим изменама изразито проширен обухват овог закона на потпуно нову материју (издавање фактура). Чини се, стога, да би питања попут регулисања успостављања и надлежности који се тичу самог система електронских фактура, послова/мандата информacionих посредника, издавања и чувања електронских фактура, требало, заправо, уредити посебним законом.

Квантитативно (нумерички, статистички) представити очекиване трендове у предметној области, уколико се одустане од интервенције (статус quo).

У овом тренутку нема довољно елемената на основу којих бисмо могли прецизно квантитативно представити очекиване трендове у предметној области, уколико се одустане од интервенције. Анализа упоредне праксе у земљама Европске уније, коју нам је саветник доставио, указала је на вишеструке позитивне ефекте у борби против сиве економије и наплате ПДВ. У сваком случају, планиране уштеде представљене у наставку овог документа неће бити остварене, уз повећање ризика услед неукључивања у савремене међународне токове, нарочито услед неусклађености са тековинама Европске уније.

Какво је искуство у остваривању оваквих промена у поређењу са искуством других држава, односно локалних самоуправа (ако је реч о јавној политици или акту локалне самоуправе)?

Поједине државе ЕУ су навеле више предности увођења електронских фактура у њихов правни систем. На пример, Аустријска влада тврдила је да фактурисање без папира нуди бројне предности као што су време и уштеда трошкова, транспарентност, смањење грешака, као и позитивни утицај на заштиту животне средине. Приликом покретања својих пилот пројеката, и Белгија и Ирска нагласиле су уштеде као једну од могућности које пружа електронско фактурисање. У Грчкој је процењено да и држава и привредна друштва су годишње губиле више од 4 милијарде евра од илегалних фактура; очекује се да се кроз електронско фактурисање успешно борити против таквих лоших пракси. Хрватске власти процениле су да су увођењем електронских фактура оперативни трошкови смањени за приближно 350 милиона евра.⁷

2. КЉУЧНА ПИТАЊА ЗА УТВРЂИВАЊЕ ЦИЉЕВА

Због чега је неопходно постићи жељену промену на нивоу друштва? (одговором на ово питање дефинише се општи циљ).

- Предметном променом жели се постићи: (i) већа уштеда трошкова и времена током обраде електронских фактура; (ii) правна сигурност кроз борбу против сиве економије; (iii) већа заштита животне средине кроз мање коришћење папирних фактура.

⁷ <https://epos.si/assets/images/Analysis-of-benefits-of-implementing-eInvoicing.pdf>

Шта се предметном променом жели постићи? (одговором на ово питање дефинишу се посебни циљеви, чије постизање треба да доводе до остварења општег циља. У односу на посебне циљеве, формулишу се мере за њихово постизање).

- Смањење трошкова у обради и чувању фактура
- Повећана наплата пореза на додатну вредност
- Ефикаснија пореска контрола
- Смањење административног терета услед обраде фактура
- Убрзање пословних процеса
- Аутоматизација обраде фактура

Да ли су општи и посебни циљеви усклађени са важећим документима јавних политика и постојећим правним оквиром, а пре свега са приоритетним циљевима Владе?

Да

На основу којих показатеља учинка ће бити могуће утврдити да ли је дошло до остваривања општих односно посебних циљева?

На крају 2023. године када ће бити пуна примена система, очекује се знатно већа наплата ПДВ у односу на 2021 . годину коју сматрамо базном годином.

3. ДА ЛИ СУ РАЗМАТРАНЕ АЛТЕРНАТИВЕ ПРЕДЛОЖЕНИМ РЕШЕЊИМА

Које релевантне опције (алтернативне мере, односно групе мера) за остварење циља су узете у разматрање? Да ли је разматрана „статус quo” опција?

Да ли су, поред регулаторних мера, идентификоване и друге опције за постизање жељене промене и анализирани њихови потенцијални ефекти?

Да, усклађивање домаћег правног оквира није могуће без регулаторних мера.

Да ли су, поред рестриктивних мера (забране, ограничења, санкције и слично) испитане и подстицајне мере за постизање посебног циља?

Да, коришћење система електронског фактурисања у смислу издавања, примања и чувања електронских фактура је бесплатно за крајње кориснике.

Да ли су у оквиру разматраних опција идентификоване институционално управљачко организационе мере које је неопходно спровести да би се постигли посебни циљеви?

Да, решење предвиђа формирање система и организационо техничких капацитета за имплементацију и вођење истог.

Да ли се промена може постићи кроз спровођење информативно-едукативних мера?

Није могуће постићи промену кроз искључиво спровођење информативно-едукативних мера, међутим, едукативне мере, кроз тренинге и предавања, могу додатно допринети бољем разумевању о предности електронских фактура у односу на папирне фактуре.

Да ли циљне групе и друге заинтересоване стране из цивилног и приватног сектора могу да буду укључене у процес спровођења јавне

политике, односно прописа или се проблем може решити искључиво интервенцијом јавног сектора?

Циљне групе, као што су представници Привредне коморе Србије, невладиних организација и привредна друштва, укључена су у процес израде и спровођења више јавних политика у којима се позива на увођење електронских фактура. Систем електронских фактура захтева синергију сарадње између приватној и јавног сектора, и није могуће решити проблем интервенцијом само једног сектора.

Да ли постоје расположиви, односно потенцијални ресурси за спровођење идентификованих опција?

Основан је сектор у Министарству финансија, расположиви су и капацитети Канцеларије за информационе технологије и електронску управу, а систем је већ успостављен.

Која опција је изабрана за спровођење и на основу чега је процењено да ће се том опцијом постићи жељена промена и остварење утврђених циљева?

Изабрана је опција у складу са најбољом европском праксом, након извршених анализа.

4. КЉУЧНА ПИТАЊА ЗА АНАЛИЗУ ФИНАНСИЈСКИХ ЕФЕКТА

Какве ће ефекте изабрана опција имати на јавне приходе и расходе у средњем и дугом року?

Република Србија успоставља централизоване информационе систем за слање, примање и чување електронских фактура „Систем електронских фактура”, који је потпуно бесплатан за све кориснике. Сви субјекти, било да су из јавног или приватног сектора имају могућност креирања налога на систему, тј. његовог коришћења.

Информациони посредници су само додатна опција, који субјекти имају могућност да их ангажују и повере послове у вези са издавањем, слањем, примањем и чувањем електронских фактура. Сам однос између издаваоца електронске фактуре или примаоца електронске фактуре са једне стране и информационог посредника са друге, уређиваће се њиховим међусобним уговором.

Увођење електронског фактурисања у привредним друштвима или јавној управи може проузроковати трошкове уколико се субјект (јавни или приватни) определи за информационог посредника (иако постоји и опција Централног информационог посредника која је бесплатна за све кориснике). Сва остала прилагођавања могу се подвести под редовна одржавања и унапређења информационог система корисника. Очекује се да ће увођење система електронског фактурисања, поред уштеда у јавној управи, као и код самих привредних субјекта на који начин ће, између осталог, надокнадити иницијалну инвестицију, допринети смањењу пореског јаза и спречавању пореске евазије. Информатичко решење већ је израђено, а средства за додатна прилагођавања предвиђена су буџетом Републике Србије.

Да ли је финансијске ресурсе за спровођење изабране опције потребно обезбедити у буџету, или из других извора финансирања и којих?

Информатичко решење већ је израђено, а средства за додатна прилагођавања предвиђена су буџетом Републике Србије.

Како ће спровођење изабране опције утицати на међународне финансијске обавезе?

Изабрана опција неће утицати на међународне финансијске обавезе.

Колики су процењени трошкови увођења промена који проистичу из спровођења изабране опције (оснивање нових институција, реструктурирање постојећих институција и обука државних службеника) исказани у категоријама капиталних трошкова, текућих трошкова и зарада?

Коришћење платформе не изискује трошкове, осим у случају опредељења за коришћење информационог посредника, или прилагођавања својих робусних информационих система за већи ниво аутоматизације. Висину тих трошкова није могуће проценити у овом тренутку.

Да ли је могуће финансирати расходе изабране опције кроз редистрибуцију постојећих средстава?

Информатичко решење већ је израђено, а средства за додатна прилагођавања предвиђена су буџетом Републике Србије.

Какви ће бити ефекти спровођења изабране опције на расходе других институција?

Коришћење платформе не изискује трошкове, осим у случају опредељења за коришћење информационог посредника, или прилагођавања својих робусних информационих система за већи ниво аутоматизације. Висину тих трошкова није могуће проценити у овом тренутку.

5. КЉУЧНА ПИТАЊА ЗА АНАЛИЗУ ЕКОНОМСКИХ ЕФЕКТА

Које трошкове и користи (материјалне и нематеријалне) ће изабрана опција проузроковати привреди, појединој грани, односно одређеној категорији привредних субјеката?

Сви привредни субјекти имају могућност да директно приступе систему електронских фактура и бесплатно да користе систем.

Привредни субјекти који шаљу и/или примају велике количине фактура моћи ће да се повежу путем API-а на систем електронских фактура и да масовно шаљу и/или примају електронске фактуре.

Повезивање на API ће представљати једнократан трошак, у смислу прилагођавања сопственог система, како би га уподобили за повезивање, а сама конекција се не наплаћује.

Што се тиче информационог посредника, да би неко добио сагласност биће дужан да испуни минимум услова који ће бити прописани подзаконским актом, а само добијање сагласности биће бесплатно.

Списак кључних уштеда трошкова везаних за електронско фактурисање

1. Цена папира
2. Трошкови штампања
3. Трошкови поштарине

4. Ручно руковање приликом слања или пријема
5. Преглед и одобравање фактура
6. Унос података у ЕРП системе
7. Додељивање рачуноводственог кључа
8. Уношење података (смањење грешака у уносу података)
9. Архивирање, руковање и складиштење

ПРИМЕР 1

Узмимо као пример предузеће које шаље 1.000 Б2Б папирних фактура годишње. Ово предузеће ће предузети следеће административне кораке: прикупљање података (1), израду фактуре помоћу књиговодственог софтвера (2), штампање фактуре и припрему коверте (3), слање фактуре поштом (4) и архивирање фактуре (5). Претпоставимо да је време потребно за реализацију ових 5 корака за једну фактуру износи 12 минута, а директни материјални трошкови износе 40 рсд по фактури (трошак поштанске марке). По сатници од 524,05 рсд (укупни трошкови сатница за административног службеника) то доводи до следећих једначина и прорачуна за слање 1.000 папирних фактура:

Улазне претпоставке:

1. Сатница је израчуната на основу просечне бруто зараде - септембар 2020. године запослених у правним лицима.
2. Поштански трошкови – писмо од 100г

$P = \text{Сатница} \times \text{Време} + \text{поштански трошкови} = ((\text{рсд } 524,05 \times 12 \text{ мин})/60) + \text{рсд } 40 = \text{рсд } 144,80$

$Q = (\text{Број предузећа} \times \text{фреквенција}) = (1 \times 1.000) = 1.000$ Административно оптерећење = $\sum P \times Q = \text{рсд } 144,80 \times 1.000 = \text{рсд } 144.800,00$

Административно (финансијско) оптерећење слања 1.000 папирних фактура за једно предузеће износи око 144.800,00 рсд.

Да ли изабрана опција утиче на конкурентност привредних субјеката на домаћем и иностраном тржишту (укључујући и ефекте на конкурентност цена) и на који начин? Да ли изабране опције утичу на услове конкуренције и на који начин?

Изабрана опција утиче позитивно на конкурентност привредних субјеката како на домаћем, тако и на иностраном тржишту.

Уз увођење европског стандарда електронског фактурисања, како у државама чланица ЕУ тако и у државама које су транспоновале правне тековине ЕУ из ове области, долази до позитивних утицала на конкуренцију кроз повећања броја учесника у јавним набавкама, стандардизованих услова учешћа и већом транспарентношћу.

Да ли изабрана опција утиче на трансфер технологије и/или примену техничко-технолошких, организационих и пословних иновација и на који начин?

Један од најважнијих позитивних фактора од увођења електронског фактурисања јесте висок ниво аутоматизације, као и свих повезаних процеса јавних набавки након доделе уговора. У том смислу, један од главних позитивних елемената увођења електронског фактурисања јесте потпуно уклањање потребе за појединим физичким лицима током читавог процеса обраде електронских фактура, од припреме до обраде и архивирања. Тренутно се традиционална фактура на папиру често штампа од стране добављача,

смешта у коверту и шаље поштом примаоцу. На пријемној страни, фактура се затим региструје, верификује, одобрава и шаље на архивирање, и скоро све то чини ручно. Подаци на фактури се често скенирају или ручно уносе у електронски систем за складиштење података. Сваки од ових задатака кошта два стране значајну количину времена и новца и отвара могућност за грешке. Уз увођење електронског фактурисања, дошло би до много веће уштеде времена и новца јер би се цео процес аутоматизовао преко рачунара и софтвера, док са друге стране, могућност грешака би се истовремено смањила јер би се учешће људског фактора ограничило на неопходни минимум.

Да ли изабрана опција утиче на друштвено богатство и његову расподелу и на који начин?

Уз употребно стандардизоване форме електронских фактура на нивоу ЕУ, и на нивоу држава које су транспоновале у своји правни систем стандарде електронског фактурисања исте, омогућиће се веће учествовање привредних друштава у јавним набавкама и тиме, посредно, бољи приступ страним тржиштима привредним друштвима из Републике Србије уз олакшане процедуре и мање трошкове. Посредни резултат претходно наведеног јесте позитиван утицај на друштвено богатство и расподелу.

Какве ће ефекте изабрана опција имати на квалитет и статус радне снаге (права, обавезе и одговорности), као и права, обавезе и одговорности послодавца?

Изабрана опција не утиче на квалитет и статус радне снаге, као ни на права, обавезе и одговорности послодавца.

6. КЉУЧНА ПИТАЊА ЗА АНАЛИЗУ ДРУШТВЕНИХ ЕФЕКТА

Колике трошкове и користи (материјалне и нематеријалне) ће изабрана опција проузроковати грађанима?

Само коришћење система неће проузроковати нужне трошкове.

Са друге стране, изабрана опција доприноси низу материјалне и нематеријалне користи у виду смањења загађености животне средине, веће уштеде времена и новца као и унапређивања правне сигурности кроз аутоматизацију контроле података из електронске фактуре.

Такође, битно је напоменути да кроз транспонување правних тековина Европске Уније из области електронских фактура, Република Србија и њена привреда постаје чланица клуба држава које примењују стандардизоване елементе електронске фактуре, и тиме лакше могу да постану учесници у јавним набавкама на нивоу ЕУ.

Да ли ће ефекти реализације изабране опције штетно утицати на неку специфичну групу популације и да ли ће то негативно утицати на успешно спровођење те опције, као и које мере треба предузети да би се ови ризици свели на минимум?

Ефекти реализације изабране опције не утичу штетно на неку специфичну групу популације.

На које друштвене групе, а посебно на које осетљиве друштвене групе, би утицале мере изабране опције и како би се тај утицај огледао (пре свега на

сиромашне и социјално искључене појединце и групе, као што су особе са инвалидитетом, деца, млади, жене, старији преко 65 година, припадници ромске националне мањине, необразовани, незапослени, избегла и интерно расељена лица и становништво руралних средина и друге осетљиве друштвене групе)?

Мере не утичу ни на једну осетљиву друштвену групу, узимајући у обзир да су кључни субјекти примене изабране опције привредна друштва.

Да ли би и на који начин изабрана опција утицала на тржиште рада и запошљавање, као и на услове за рад (нпр. промене у стопама запослености, отпуштање технолошких вишкова, укинута или новформирана радна места, постојећа права и обавезе радника, потребе за преквалификацијама или додатним обукама које намеће тржиште рада, родну равноправност, рањиве групе и облике њиховог запошљавања и слично)?

Могуће је да ће настати потреба за додатним обукама из разлога што ће поједине радње обављене од стране запослених бити аутоматизоване, али, услед једноставности информатичког решења, обуке ће бити на основном нивоу. Настанак технолошких вишкова не очекује се, а ако их и буде, требало би да буде минималан у јавном сектору, где је премештање у друге секторе много чешће од отпуштања. Међутим, узимајући у обзир да би се тренутна изабрана опција односила на фактуре које привредна друштва шаљу јавној управи, а с обзиром на то да је, као што је поменуто, да електронско фактурисање више утицати на примаоца него на пошиљаоца (у смислу потребних ресурса), број вишкова запослених у привредним друштвима, ако их и буде, не би требало да буду значајни.

Да ли изабране опције омогућавају равноправан третман, или доводе до директне или индиректне дискриминације различитих категорија лица (нпр. на основу националне припадности, етничког порекла, језика, пола, родног идентитета, инвалидитета, старосне доби, сексуалне оријентације, брачног статуса или других личних својстава)?

Изабрана опција омогућаје равноправан третман различитих категорија лица.

Да ли би изабрана опција могла да утиче на цене роба и услуга и животни стандард становништва, на који начин и у којем обиму?

Изабрана опција минимално утиче на цену робе, услуга и животни стандард становништва. Међутим, узимајући о обзир да коришћење електронског фактурисања смањује потребно време за израду и доставу фактура као и трошкове, сматра да се да би могао минимално, али позитивно, утицати на смањивање цена роба и услуга.

Да ли би се реализацијом изабраних опција позитивно утицало на промену социјалне ситуације у неком одређеном региону или округу и на који начин?

Није могуће утврдити да ли ће изабрана опција позитивно утицати на промене социјалне ситуације у неком одређеном региону или округу узимајући у обзир да ће нови стандард електронског фактурисања примењивати на целој територији Републике Србије. Тренутно, није могуће утврдити потенцијални позитивни, или негативни утицај, усред недостатка података.

Да ли би се реализацијом изабране опције утицало на промене у финансирању, квалитету или доступности система социјалне заштите,

здравственог система или система образовања, посебно у смислу једнаког приступа услугама и правима за осетљиве групе и на који начин?

Изабрана опција неће утицати на промене у финансирању, квалитету и доступности система социјалне заштите, здравственог система или система образовања.

7. КЉУЧНА ПИТАЊА ЗА АНАЛИЗУ ЕФЕКТА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Да ли изабрана опција утиче и у којем обиму утиче на животну средину, укључујући ефекте на квалитет воде, ваздуха и земљишта, квалитет хране, урбану екологију и управљање отпадом, сировине, енергетску ефикасност и обновљиве изворе енергије? Да ли изабрана опција утиче на квалитет и структуру екосистема, укључујући и интегритет и биодиверзитет екосистема, као и флору и фауну?

Очекује се да ће изабрана опција позитивно утицати на животну средину - пре свега преведено у смањену употребу папира и ниже емисије ЦО₂. Очигледне користи за животну средину широког увођења електронских фактура: смањење броја посечених стабала који се користе за производњу папира, смањење количине створеног чврстог отпада, смањене емисије СО₂ због мање потребе транспорта и смањење осталих емисија које произлазе из производње папира.

Постоје упоредни подаци о користи увођења електронских фактура у корист заштите животне средине: Процењује се да је потребно 12 милиона стабала да би се створило 30 милијарди фактура који се сваке године користе у Европи⁸. У савезној држави Хесе годишње издавало се, у просеку, 200 милиона фактура годишње. Према проценама, прелазак на електронске фактуре смањио би емисију СО₂ за 9.400 тона годишње.⁹ Студија Европске асоцијације банака¹⁰ процењује да би повећано прихватање електронског фактурисања за 1% у Европи (у свим индустријама) могло довести до годишњег смањења употребе дрвеће око 800 000 стабала и ка смањењу емисије СО₂.¹¹ Додатно, слањем око 150 000 е-рачуна годишње уштедело би се 14,4 тона СО₂, 57,6 стабала, 180 000 литара воде или 1872 кг чврстог отпада.¹²

Да ли изабрана опција утиче на здравље људи? Да ли изабрана опција представља ризик по животну средину и здравље људи и да ли се допунским мерама може утицати на смањење тих ризика

Узимајући у обзир претходно написано, изабрана опција би позитивно утицала на здравље људи кроз посредне ефекте на животну средину (смањење емисија СО₂, сече дрвећа и других елемената).

Да ли изабрана опција утиче на заштиту и коришћење земљишта у складу са прописима који уређују предметну област?

Изабрана опцију нема утицај на заштиту и коришћење земљишта у складу са прописима који уређују предметну област.

⁸ <https://www.einvoicingbasics.co.uk/why-einvoicing/green-initiatives/>

⁹ <https://blog.io-market.com/en/protect-the-environment-with-electronic-invoicing/>

¹⁰ <https://www.abe-eba.eu/media/azure/production/1360/market-guide-on-e-invoicing-2010.pdf>

¹¹ <https://www.abe-eba.eu/media/azure/production/1360/market-guide-on-e-invoicing-2010.pdf>

¹² <https://www.regjeringen.no/globalassets/upload/fad/vedlegg/ikt-politikk/agfarapportweb.pdf>

8. КЉУЧНА ПИТАЊА ЗА АНАЛИЗУ УПРАВЉАЧКИХ ЕФЕКАТ

Да ли се изабраном опцијом уводе организационе, управљачке или институционалне промене и које су то промене?

Министарство финансија формирало је Сектор за дигитализацију у области финансија, у оквиру кога је формирана Група за управљање системом електронских фактура. Група за управљање системом електронских фактура обавља послове који се односе на: управљање софтверским системом електронских фактура; израду упутстава за коришћење и одговарајућег едукативног материјала везаног за систем електронских фактура; вођење Регистра информационог посредника; давање и одузимање сагласности за обављање делатности пружања услуге издавања, евидентирања, обраде, примања, достављања и чувања електронских фактура информационом посредницима; активности на одржавању система електронских фактура, са планирањем потреба за надоградњу и проширење компонената система; праћење, анализу и упоређивање законодавстава других земаља и Републике Србије у области од значаја за рад система електронских фактура; израда прописа из области које су од значаја за електронске фактуре; давање мишљења по захтеву органа и странака који се односе на област електронских фактура; израда студија, анализа и других информација из области које су од значаја за електронске фактуре.

Да ли постојећа јавна управа има капацитет за спровођење изабране опције (укључујући и квалитет и квантитет расположивих капацитета) и да ли је потребно предузети одређене мере за побољшање тих капацитета?

Актом о систематизацији Министарства финансија предвиђена су радна места, која још увек нису попуњена.

Да ли је за реализацију изабране опције било потребно извршити реструктурирање постојећег државног органа, односно другог субјекта јавног сектора (нпр. проширење, укидање, промене функција/хијерархије, унапређење техничких и људских капацитета и сл.) и у којем временском периоду је то потребно спровести?

Сходно томе што увођење изабране опције представља успостављање новог технолошког система - електронског, базираног на софтверским и хардверским решењима, настаће потреба за ограниченим унапређивањем људских капацитета. У том смислу, биће указана потреба за увођењем новог софтверског решења који би омогућио израду, прихватање и електронску обраду података из електронских фактура достављених од стране испоручиоца као и додатне обуке за запослене у органима јавне управе ради упознавања и руковођења процесима електронског фактурисања.

Пореској управи биће омогућен приступ подацима из система електронских фактура, у складу са законом прописаним надлежностима. Приступ подацима имаће искључиво овлашћена лица из Пореске управе, што ће бити прецизно уређено Правилником о начину и поступку регистровања за приступ систему електронских фактура, начину приступања и коришћења система електронских фактура и одређивању субјеката који су овлашћени да приступе подацима доступним у систему електронских фактура.

Да ли је изабрана опција у сагласности са важећим прописима, међународним споразумима и усвојеним документима јавних политика?

Изабрана опција јесте у складу са важећим прописима, међународним споразумима и усвојеним документима јавних политика.

Директиву Европског парламента и Савета 2014/55/EУ од 16. априла 2014. године о електронском фактурисању у јавној набавци, која је секторска директива чији је циљ регулисање и стандардизовање електронског фактурисања на нивоу Европске уније, потребно је транспоновати у домаће законодавство.

Република Србије је потписивањем Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије, са друге стране (у даљем тексту „ССП“) , преузела обавезу усклађивања важећег законодавства Републике Србије са правним тековинама ЕУ. О кључном значају хармонизације прописа за приступање Србије ЕУ већ сведочи члан 1. став 2. тачка. 4 у којем се јасно види веза између привредног развоја и законодавства: „[...] подржавање напора Србије да развија привредну и међународну сарадњу, између осталог, и кроз усклађивање свог законодавства са законодавством Заједнице“. Чланом 72. СПП-а Србија преузима обавезу да „обезбеди постепено усклађивање постојећих закона и будућег законодавства са правним тековинама Заједнице“. Један од циљева предметне директиве и јесте да се, кроз усвајање норми и правила о електронском издавању рачуна, оствари могућност „већих уштеда и оптимизације у пословању јавног сектора“ као и да се подстакне „размена рачуна између пословних субјеката у приватном сектору“, са циљем спровођења што већих уштеда целој привреди, што би се свакако представљало рефлексију норми из првог члана СПП.

Да ли изабрана опција утиче на владавину права и безбедност? Да ли изабрана опција утиче на одговорност и транспарентност рада јавне управе и на који начин?

Према студијама и упоредној пракси, изабрана опција позитивно утиче на транспарентност, владавину права и безбедност. Електронско фактурисање омогућава додатно смањење трошкова и лакшу контролу промета од стране пореских власти. Транспарентност и владавина права се често помињу као мотиви и разлози усвајања систем електронског фактурисања у више држава. Сједињене Америчке Државе и њен орган задужен за финансије, спомињу транспарентност и ефикасност као разлоге за увођење електронског фактурисања у тој држави.¹³ У Грчкој, процењује се да кроз нелегалне радње у фактурисању губило преко 4 милијарде евра прихода буџету и да ће електронско фактурисање допринети борби против те праксе.¹⁴ Сличан разлог за увођење електронских фактура има и Аргентина у циљу смањења учесталости превара са ПДВ-ом.¹⁵ Извештаји и студије указују да електронско фактурисање смањује оперативне ризике путем аутоматизованих процеса који укључују контролу података на фактурама. Такви процеси драматично ће смањити ризик од лажних фактура и дуплираних плаћања. Комбинација усвајања електронских фактура са добро осмишљеним поступком строгог контролисања уноса података на банковним рачунима кључни су за елиминисање пословних превара. Пореским властима електронске фактура би биле доступније за контролу и тиме би се умањио проценат превара, што такође важи и за фактуре у јавним набавкама.

¹³ <https://www.treasury.gov/press-center/press-releases/Pages/tg1238.aspx>

¹⁴ <https://greekreporter.com/2011/08/03/greece-to-adopt-e-invoices-from-2012/>

¹⁵ https://www.billentis.com/The_einvoicing_journey_2019-2025.pdf

Које додатне мере треба спровести и колико времена ће бити потребно да се спроведе изабрана опција и обезбеди њено касније доследно спровођење, односно њена одрживост?

Као додатне мере које треба спровести идентификовано је: (i) увођење софтвера и потребне инфраструктуре за обраду електронских фактура; (ii) додатна обука запослених у јавној управи у циљу руковођења предметним софтвером; (iii) обавештење заинтересованих лица о предностима електронског фактурисања.

Према проценама, није потребно дуже време од периода од 180 дана, од датума ступања на снагу закона.

Систем електронских фактура већ је постављен, биће спреман за тестирање од стране привреде у мају 2021. године.

9. ПОДАЦИ О ОБАВЉЕНИМ КОНСУЛТАЦИЈАМА

Да ли је за спровођење изабране опције обезбеђена подршка свих кључних заинтересованих страна и циљних група? Да ли је спровођење изабране опције приоритет за доносиоце одлука у наредном периоду (Народну скупштину, Владу, државне органе и слично)?

За спровођење изабране опције обезбеђена је релевантна подршка свих кључних заинтересованих страна и циљних група из јавног и приватног сектора.

Позив на увођење електронских фактура огледа се у више докумената јавне политике као што су:

- Програм економских реформи за период од 2021. до 2023. године¹⁶
- Стратегија развоја информационог друштва у Републици Србији до 2020. године¹⁷
- Програм развоја електронске управе у Републици Србији за период од 2020. до 2022. године са Акционим Планом за његово спровођење.¹⁸
- Други релевантни стратешки документи.

Планом Владе за 2021. годину¹⁹ планира се усвајање Закона о електронском фактурисању препознати су следећи бенефити увођења електронских фактура у правни оквир Републике Србије:

- борба против сиве економије,
- делимична аутоматизација процеса чиме се олакшава посао Пореској управи,
- унапређење зелене економије због мањег утрошка папира.

¹⁶ Програм економских реформи 2020-2022, доступан на:

<https://www.mfin.gov.rs/dokumenti/program-ekonomskih-reformi-erp/>

¹⁷ Стратегија развоја информационог друштва у Републици Србији до 2020. године, доступна на: https://mtt.gov.rs/download/3/Strategija_razvoja_informacionog_drustva_2020.pdf, 26.12.2020.

¹⁸ Програм развоја електронске управе у Републици Србији за период од 2020. до 2022. године са Акционим Планом за његово спровођење "Службени гласник РС", број 85 од 16. јуна 2020.

¹⁹ План рада Владе за 2021. годину стр. 12

Да ли су обезбеђена финансијска средства за спровођење изабране опције? Да ли је за спровођење изабране опције обезбеђено довољно времена за спровођење поступка јавне набавке уколико је она потребна?

Да ли постоји још неки ризик за спровођење изабране опције?

Нису идентификовани ризици за спровођење изабране опције.

**ОБРАЗАЦ ИЗЈАВЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ ПРОПИСА СА
ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ**

1. Орган државне управе, односно други овлашћени предлагач прописа –
Влада

Обрађивач - Министарство финансија

2. Назив прописа

ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ЕЛЕКТРОНСКОМ ФАКТУРИСАЊУ
DRAFT LAW ON ELECTRONIC INVOICING

3. Усклађеност прописа с одредбама Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Споразум):

а) Одредба Споразума која се односе на нормативну садржину прописа

- Наслов IV - Слободан проток робе, Поглавље III – Опште одредбе, члан 37. Споразума;
- Наслов VIII – Политике сарадње, члан 100. Споразума;

б) Прелазни рок за усклађивање законодавства према одредбама Споразума

У складу са роковима из члана 72. Споразума.

в) Оцена испуњености обавезе које произлазе из наведене одредбе Споразума

Испуњава у потпуности

г) Разлози за делимично испуњавање, односно неиспуњавање обавеза које произлазе из наведене одредбе Споразума

/

д) Веза са Националним програмом за усвајање правних тековина Европске уније

Не постоји веза са Националним програмом за усвајање правних тековина Европске уније.

4. Усклађеност прописа са прописима Европске уније:

а) Навођење одредби примарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима

Не постоје одговарајући примарни извори права Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност.

б) Навођење секундарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима

DIRECTIVE 2014/55/EU OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL
of 16 April 2014 ON ELECTRONIC INVOICING IN PUBLIC PROCUREMENT,
пропис је делимично усклађен са Директивом 2014/55/EУ

в) Навођење осталих извора права Европске уније и усклађеност са њима

/

г) Разлози за делимичну усклађеност, односно неусклађеност

Пропис је делимично усклађен јер је потребно додатно унапедити техничка решења како би се постигла потпуна усклађеност.

д) Рок у којем је предвиђено постизање потпуне усклађености прописа са прописима Европске уније

Потпуна усклађеност прописа са правним тековинама ЕУ планира се у складу са роковима у процесу приступања.

5. Уколико не постоје одговарајуће надлежности Европске уније у материји коју регулише пропис, и/или не постоје одговарајући секундарни извори права Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност, потребно је образложити ту чињеницу. У овом случају, није потребно попуњавати Табелу усклађености прописа. Табелу усклађености није потребно попуњавати и уколико се домаћим прописом не врши пренос одредби секундарног извора права Европске уније већ се искључиво врши примена или спровођење неког захтева који произилази из одредбе секундарног извора права (нпр. Предлогом одлуке о изради стратешке процене утицаја биће спроведена обавеза из члана 4. Директиве 2001/42/ЕЗ, али се не врши и пренос те одредбе директиве).

/

6. Да ли су претходно наведени извори права Европске уније преведени на српски језик?

/

7. Да ли је пропис преведен на неки службени језик Европске уније?

Не.

8. Сарадња са Европском унијом и учешће консултаната у изради прописа и њихово мишљење о усклађености.

У изради Предлога закона електронском фактурисању, а учествовали су специјализовани консултанти из предметне области.

1. Назив прописа ЕУ Директива ЕУ о електронском фактурисању у јавним набавкама Directive 2014/55/EU of the European Parliament and of the Council of 16 April 2014 on electronic invoicing in public procurement Text with EEA relevance		2. „CELEX” ознака ЕУ прописа 32014L0055					
3. Овлашћени предлагач прописа – Влада Обрађивач: Министарство финансија		4. датум израде табеле 12. март 2021. године					
5. Назив (важећег, Предлога, предлога) прописа чије одредбе су предмет анализе усклађености са прописом ЕУ Предлог закона о електронском фактурисању Draft Law on electronic invoicing		6. Бројчане ознаке (шифре) планираних прописа из базе НПИ					
7. Усклађеност одредаба прописа са одредбама прописа ЕУ							
а)	а1)	б)	б1)	в)	г)	д)	ђ)
Одредба прописа ЕУ (члан, став, подстав, тачка, анекс)	Садржина одредбе	Одредбе прописа (члан, став, тачка)	Садржина одредбе	Усклађеност одредбе прописа са одредбом прописа ЕУ (потпуно усклађено, делимично усклађено, неусклађено, непреносиво)	Разлози за делимичну усклађеност, неусклађеност или непреносивост	Предвиђени датум за постизање потпуне усклађености	Напомена о усклађености прописа са прописима ЕУ
1.1	This Directive shall apply to electronic invoices issued as a result of the performance of contracts to which Directive 2009/81/EC, Directive 2014/23/EU, Directive 2014/24/EU or Directive 2014/25/EU applies.	1.	Овим законом уређују се издавање, слање, пријем, обрада, чување, садржина и елементи електронских фактура, у трансакцијама између субјеката јавног сектора, између субјеката приватног сектора, односно између субјекта јавног и субјекта приватног сектора и друга питања која су од значаја за електронско фактурисање.	Потпуно усклађено			Предлогом закона о електронском фактурисању шири предмет уређивања није утицао на смисао директиве, који је преузет у највећој мери. Директива одређује минималан стандард у погледу круга лица на које се одредбе о електронском фактурисању примењују.

1.2	This Directive shall not apply to electronic invoices issued as a result of the performance of contracts falling within the scope of Directive 2009/81/EC, where the procurement and performance of the contract are declared to be secret or must be accompanied by special security measures in accordance with the laws, regulations or administrative provisions in force in a Member State, and provided that the Member State has determined that the essential interests concerned cannot be guaranteed by less intrusive measures.	3.2.3	Изузетно од става 1. овог члана, обавеза издавања електронске фактуре не постоји за набавку, модернизацију и ремонт наоружања и војне опреме, набавку безбедносно осетљиве опреме, као и са њима повезаним набавкама добара, услуга или радова.	Потпуно усклађено			
2.1.1.	Definition ‘electronic invoice’ means an invoice that has been issued, transmitted and received in a structured electronic format which allows for its automatic and electronic processing	2.1.4	Појам „електронска фактура” је захтев за исплату по основу трансакција са накнадом, сваки други документ који утиче на исплату, односно висину исплате, фактура која се издаје за промет без накнаде, као и примљени аванси, који су издати, послати и примљени у структурираном формату који омогућава потпуно аутоматизовану електронску обраду података посредством система електронских фактура	Потпуно усклађено			Предлогом закона о електронском фактурисању шире значење појма „електронске фактуре“ није утицало на смисао директиве, који је преузет у највећој мери.

2.1.2.	Definition 'core elements of an electronic invoice' means a set of essential information components which an electronic invoice must contain in order to enable cross-border interoperability, including the necessary information to ensure legal compliance	7.1	<p>Електронска фактура уобичајено садржи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) пословно име или скраћено пословно име, односно назив, адресу, порески идентификациони број и матични број издаваоца електронске фактуре; 2) пословни рачун издаваоца електронске фактуре; 3) пословно име или скраћено пословно име, односно назив, адресу и порески идентификациони број и матични број примаоца електронске фактуре; 4) пословни рачун примаоца електронске фактуре; 5) редни број, датум и место издавања електронске фактуре; 6) датум испоруке добара односно пружања услуга или авансне уплате; 7) износ авансних плаћања; 8) инструкције за плаћање; 9) податке о врсти и количини испоручених добара или врста и обим услуга; 10) износ основице пореза на додату вредност; 11) пореску стопу пореза на додату вредност; 12) износ пореза на додату вредност који је обрачунат на основицу; 13) укупан износ електронске фактуре; 14) напомену о одредби закона којим се уређује порез на додату вредност на основу које није обрачунат порез на додату вредност; 15) напомену да се за промет добара и 	Делимично усклађено	<p>Дефиниција није изричито прописана у делу Предлога који се односи на значење израза али она произилази из члана 7. Предлога – Основни елементи електронске фактуре. Биће предмет даљег усклађивања у подзаконском акту.</p>		
--------	---	-----	---	---------------------	--	--	--

2.1.3	Definition 'semantic data model' means a structured and logically interrelated set of terms and their meanings that specify the core elements of an electronic invoice			Неусклађено	Због своје природе ова питања ће бити предмет регулисања у подзаконском акту.		
2.1.4.	Definition 'syntax' means the machine readable language or dialect used to represent the data elements contained in an electronic invoice			Неусклађено	Због своје природе ова питања ће бити предмет регулисања у подзаконском акту.		
2.1.5.	Definition 'syntax bindings' means guidelines on how a semantic data model for an electronic invoice could be represented in the various syntaxes			Неусклађено	Због своје природе ова питања ће бити предмет регулисања у подзаконском акту.		
2.1.6	Definition 'contracting authorities' means contracting authorities as defined in point 17 of Article 1 of Directive 2009/81/EC, Article 6(1) of Directive 2014/23/EU and point (1) of Article 2(1) of Directive 2014/24/EU	2.2	Појам „субјект јавног сектора” означава општи ниво државе у смислу закона који уређује буџетски систем или јавно предузеће, у смислу закона који уређује јавна предузећа, које није обухваћено општим нивоом државе	Делимично усклађено	Није предмет регулисања овог закона. Дефиниција наручиоца је предмет регулисања Закона о јавним набавкама ("Сл. гласник РС", бр. 91/2019)		
2.1.7.	Definition 'sub-central contracting authorities' means sub-central contracting authorities as defined in point (3) of Article 2(1) of Directive 2014/24/EU			Непреносиво	Не постоји обавеза у погледу примене одредби које се односе на субцентрални ниво власти.		
2.1.8	Definition 'central purchasing body' means central purchasing body as defined in point (16) of Article 2(1) of Directive 2014/24/EU	2.2	Појам „субјект јавног сектора” означава општи ниво државе у смислу закона који уређује буџетски систем или јавно предузеће, у смислу закона који уређује јавна предузећа, које није обухваћено општим нивоом државе	Делимично усклађено	Није предмет регулисања овог закона. Дефиниција тела за централизоване јавне набавке је предмет регулисања Закона о јавним набавкама ("Сл. гласник РС", бр. 91/2019)		

2.1.9	Definition 'contracting entities' means contracting entities as defined in point 17 of Article 1 of Directive 2009/81/EC, Article 7(1) and (2) of Directive 2014/23/EU and Article 4(1) of Directive 2014/25/EU	2.2 2.3	Појам „субјект јавног сектора” означава општи ниво државе у смислу закона који уређује буџетски систем или јавно предузеће, у смислу закона који уређује јавна предузећа, које није обухваћено општим нивоом државе Појам „субјект приватног сектора” је обвезник пореза на додату вредност, осим субјекта јавног сектора	Делимично усклађено	Није предмет регулисања овог закона. Дефиниција наручиоца је предмет регулисања Закона о јавним набавкама ("Сл. гласник РС", бр. 91/2019)		
2.1.10.	Definition 'international standard' means an international standard as defined in point (a) of Article 2(1) of Regulation (EU) No 1025/2012			Непрениоиво	Није потребно да се пренесе јер је у међувремену европски стандард додатно прецизиран кроз Сprovedбени акт Комисије ЕУ 217/1870 од 16. октобра 2017. године, те његова дефиниција не укључује позивање на међународни стандард.		
2.1.11	Definition 'European standard' means a European standard as defined in point (b) of Article 2(1) of Regulation (EU) No 1025/2012	2.1.11	Појам „европски стандард електронског фактурисања” је стандард донет од стране Европског комитета за стандардизацију (ЦЕН) на основу налога Европске комисије	Потпуно усклађено			
3.1	The Commission shall request that the relevant European standardisation organisation draft a European standard for the semantic data model of the core elements of an electronic invoice (the 'European standard on electronic invoicing').			Непрениоиво	Одредба ове директиве не успоставља обавезу за државу чланицу у погледу усклађивања.		

3.2	<p>The Commission shall require that the European standard on electronic invoicing complies at least with the following criteria:</p> <ul style="list-style-type: none"> — it is technologically neutral, — it is compatible with relevant international standards on electronic invoicing, — it has regard to the need for personal data protection in accordance with Directive 95/46/EC, to a ‘data protection by design’ approach and to the principles of proportionality, data minimisation and purpose limitation, — it is consistent with the relevant provisions of Directive 2006/112/EC, — it allows for the establishment of practical, user-friendly, flexible and cost-efficient electronic invoicing systems, — it takes into account the special needs of small and medium-sized enterprises as well as of sub-central contracting authorities and contracting entities, — it is suitable for use in commercial transactions between enterprises. 			Непреносиво	Одредба ове директиве не успоставља обавезу за државу чланицу у погледу усклађивања.		
3.3.	<p>The Commission shall request that the relevant European standardisation organisation provide a list with a limited number of syntaxes which comply with the European standard on electronic invoicing, the appropriate syntax bindings and guidelines on transmission interoperability, in order to facilitate the use of such standard</p>			Непреносиво	Одредба ове директиве не успоставља обавезу за државу чланицу у погледу усклађивања.		
3.4	<p>The requests shall be adopted in accordance with the procedure laid down in Article 10(1) to (5) of Regulation (EU) No 1025/2012.</p>			Непреносиво	Одредба ове директиве за државу чланицу у погледу усклађивања.		

3.5	<p>As part of the work to develop the standard by the relevant European standardisation organisation, and within the timeline identified in paragraph 2, the standard shall be tested as to its practical application for an end user. The Commission shall retain overall responsibility for the testing and shall ensure that, during the performance of the test, special account be taken of the respect for the criteria of practicality, user-friendliness and possible implementation costs in accordance with the second subparagraph of paragraph 1. The Commission shall submit a report on the outcome of the test to the European Parliament and the Council</p>			Непреносиво	Одредба ове директиве не успоставља обавезу за државу чланицу у погледу усклађивања.		
3.6	<p>Where the European standard on electronic invoicing, drawn up in accordance with the request referred to in paragraph 1, satisfies the requirements contained therein and where a test phase in accordance with the fifth subparagraph of paragraph 1 has been completed, the Commission shall publish the reference to the standard in the Official Journal of the European Union, together with the list of a limited number of syntaxes drawn up in accordance with the request referred to in paragraph 1. That publication shall be completed by 27 May 2017.</p>			Непреносиво	Одредба ове директиве не успоставља обавезу за државу чланицу у погледу усклађивања.		

4	<p>1. Where a Member State or the European Parliament considers that the European standard on electronic invoicing and the list of syntaxes do not entirely satisfy the requirements set out in Article 3(1), it shall inform the Commission thereof with a detailed explanation, and the Commission shall decide:</p> <p>(a) to publish, not to publish, or to publish with restriction the references to the European standard on electronic invoicing and the list of syntaxes concerned in the Official Journal of the European Union;</p> <p>(b) to maintain, to maintain with restriction or to withdraw the references to the European standard on electronic invoicing and to the list of syntaxes concerned in, or from, the Official Journal of the European Union.</p> <p>2. The Commission shall publish on its website information on the European standard on electronic invoicing and the list of syntaxes that have been subject to the decision referred to in paragraph 1.</p> <p>3. The Commission shall inform the European standardisation organisation concerned of the decision referred to in paragraph 1 and, if necessary, shall request the revision of the European standard on electronic invoicing or list of syntaxes concerned.</p> <p>4. The decisions referred to in point (a) and point (b) of paragraph 1 of this Article shall be adopted in accordance with the examination procedure referred to in Article 10(2).</p>			Непреносиво	<p>Већина одредби из члана 4 ове директиве не успоставља обавезу за државу чланицу у погледу усклађивања. Осим тога, обавеза из првог става овог члана, у погледу обавеза да држава чланица или Европски парламент информишу Комисију када сматрају да европски стандард о електронском фактурисању не испуњава захтеве из члана 3. став 1. Директиве, није примењива на државе које нису чланице.</p>		
---	---	--	--	-------------	--	--	--

5.	<p>1. In order to take into account technological developments and to ensure full and ongoing interoperability in electronic invoicing in public procurement, the Commission may:</p> <p>(a) update or revise the European standard on electronic invoicing;</p> <p>(b) update or revise the list of syntaxes published by the Commission in the Official Journal of the European Union.</p> <p>2. Where the Commission decides to undertake the action referred to in point (a) of paragraph 1, it shall make a request to the relevant European standardisation organisation. That request shall be made in accordance with the procedure referred to in Article 3(1) without applying the deadlines provided for therein.</p> <p>3. Article 4 shall apply to any update or revision undertaken in accordance with point (a) of paragraph 1.</p> <p>4. Where the Commission decides to undertake the action referred to in point (b) of paragraph 1, it shall do so either in accordance with the examination procedure referred to in Article 10(2) or by making a request to the relevant European standardisation organisation. Such request shall be made in accordance with the procedure referred to in Article 3(1) without applying the deadlines provided for therein.</p>			Непреносиво	Одредба ове директиве не успоставља обавезу за државу чланицу у погледу усклађивања.		
----	---	--	--	-------------	--	--	--

6.	<p>The core elements of an electronic invoice are, inter alia:</p> <p>(a) process and invoice identifiers;</p> <p>(b) the invoice period;</p> <p>(c) seller information;</p> <p>(d) buyer information;</p> <p>(e) payee information;</p> <p>(f) seller's tax representative information;</p> <p>(g) contract reference;</p> <p>(h) delivery details;</p> <p>(i) payment instructions;</p> <p>(j) allowance or charge information;</p> <p>(k) invoice line item information;</p> <p>(l) invoice totals;</p> <p>(m) VAT breakdown.</p>	6.4	<p>Усклађеност електронске фактуре са европским стандардом електронског фактурисања из става 2. овог члана подразумева да електронска фактура садржи основне елементе европског стандарда електронског фактурисања, као и да је у складу са форматом као и другим елементима европског стандарда електронског фактурисања.</p>	Делимично усклађено	Биће предмет регулисања подзаконским актом.		
7	<p>Member States shall ensure that contracting authorities and contracting entities receive and process electronic invoices which comply with the European standard on electronic invoicing whose reference has been published pursuant to Article 3(2) and with any of the syntaxes on the list published pursuant to Article 3(2).</p>	9.3	<p>Прималац електронске фактуре који је субјект јавног сектора, дужан је да непосредно прими и електронску фактуру издату у складу са европским стандардом електронског фактурисања по основу трансакције у којој се као издавалац јавља страно лице.</p>	Потпуно усклађено			

8	<p>1. This Directive is without prejudice to applicable Union and national law on data protection.</p> <p>2. Subject to any provisions to the contrary in Union or national law and without prejudice to the exemptions and restrictions set out in Article 13 of Directive 95/46/EC, personal data obtained for the purpose of electronic invoicing may be used only for that purpose or for purposes compatible with it.</p> <p>3. Without prejudice to the exemptions and restrictions set out in Article 13 of Directive 95/46/EC, Member States shall ensure that arrangements for the publication, for transparency and accounting purposes, of personal data gathered in connection with electronic invoicing are consistent with the purpose of such publication and with the principle of the protection of privacy.</p>	15	<p>Информациони посредник, централни информациони посредник и субјекти овлашћени да приступају систему електронских фактура дужни су да обрађују податке о личности само у сврху одређену овим законом и штите их у складу са законом који уређује заштиту података о личности.</p>	Потпуно усклађено			<p>Предлогом закона упућује се на примену Закона о заштити података.</p>
9	<p>This Directive is without prejudice to the provisions of Directive 2006/112/EC.</p>	8.2	<p>Овај закон не утиче на примену одредби закона којим се уређују обрачунавање и плаћање пореза на додату вредност и подзаконских аката усвојених на основу тог закона.</p>	Потпуно усклађено			
10	<p>1. The Commission shall be assisted by a committee. That committee shall be a committee within the meaning of Regulation (EU) No 182/2011.</p> <p>2. Where reference is made to this paragraph, Article 5 of Regulation (EU) No 182/2011 shall apply.</p>			Непреносиво	<p>Одредба ове директиве не успоставља обавезу за државу чланицу у погледу усклађивања.</p>		

11	<p>1. Member States shall adopt, publish and apply the laws, regulations and administrative provisions necessary to comply with this Directive at the latest by 27 November 2018. They shall forthwith communicate the text of those measures to the Commission.</p> <p>2. By way of derogation from paragraph 1, Member States shall, not later than 18 months after the publication of the reference of the European standard on electronic invoicing in the Official Journal of the European Union, adopt, publish and apply the provisions necessary to comply with the obligation contained in Article 7 to receive and process electronic invoices.</p> <p>Member States may postpone the application referred to in the first subparagraph with regard to their sub-central contracting authorities and contracting entities until 30 months after publication of the reference of the European standard on electronic invoicing in the Official Journal of the European Union at the latest.</p> <p>Upon publication of the reference to the European standard on electronic invoicing, the Commission shall publish in the Official Journal of the European Union the final date for the bringing into force of the measures referred to in the first subparagraph.</p> <p>3. Member States shall communicate to the Commission the text of the main provisions of national law which they adopt in the field covered by this Directive.</p>			Непреносиво	<p>Одредба ове директиве успоставља обавезу само за државу чланицу у погледу усклађивања, али не и за државе које још увек нису постале чланице.</p>		
----	---	--	--	-------------	--	--	--

12	The Commission shall review the effects of this Directive on the internal market and on the uptake of electronic invoicing in public procurement and shall submit a report thereon to the European Parliament and to the Council within three years of the time limit for the maximum postponement set for sub-central authorities in the second subparagraph of Article 11(2). Where appropriate, the report shall be accompanied by an impact assessment relating to the need for further action.			Непреносиво	Одредба ове директиве не успоставља обавезу за државу чланицу у погледу усклађивања.		
13	This Directive shall enter into force on the twentieth day following that of its publication in the Official Journal of the European Union.			Непреносиво	Одредба ове директиве не успоставља обавезу за државу чланицу у погледу усклађивања.		
14	This Directive is addressed to the Member States.			Непреносиво	Одредба ове директиве не успоставља обавезу за државу чланицу у погледу усклађивања.		